

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.019.01.2022

Pan
Rafał Rostecki
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w
Krakowie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w
Krakowie
ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/071 Działania zapobiegawcze i naprawcze podejmowane w związku z wystąpieniem szkód
w środowisku

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie, ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków (dalej: <i>RDOŚ</i> lub <i>Regionalna Dyrekcja</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Rostecki, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, od 1 września 2012 r. do chwili obecnej (dalej: <i>Regionalny Dyrektor</i>). (akta kontroli str. 2, 3)
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań w zakresie zapobiegania powstawaniu i naprawy szkód w środowisku
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2022 (do dnia zakończenia kontroli), z dopuszczeniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały one związek z kontrolowaną działalnością.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Wiesław Matras, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/129/2022 z 5 września 2022 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności²

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że w okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor nie realizował w sposób prawidłowy zadań w odniesieniu do zapobiegania powstawaniu szkód w środowisku i naprawy szkód w środowisku. Negatywnie należy ocenić terminowość prowadzonych postępowań (niezgodnie z K.p.a.³), jak również niewprowadzanie niezwłocznie danych o szkodach do Rejestru szkód⁴. W ocenie NIK, długotrwałe prowadzenie postępowań administracyjnych może mieć wpływ na ich skuteczność.

Ustalenia kontroli wskazują, że na ogółem 14 spraw badanych, tj. 35% (z 40 ogółu spraw⁵) w dziesięciu Regionalny Dyrektor wydał m.in. trzy decyzje ustalające plan remediacji, trzy postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, dwie decyzje umarzające postępowanie oraz dwa postanowienia o wszczęciu postępowania w terminie powyżej dwóch miesięcy (tj. od 94 dni do 553 dni) licząc od wpływu kompletnego zgłoszenia/ wniosku przy uwzględnieniu art. 35 i 36 K.p.a.

Ogółem w okresie objętym kontrolą wprowadzono do Rejestru szkód 14 zgłoszeń dokonanych w trybie art. 11 ust. 1, art. 13 oraz art. 24 ust.1 ustawy szkodowej⁶, z tego dziesięć zgłoszeń w trakcie kontroli NIK. Decyzje ustalające plany remediacji objęte kontrolą szczegółową były wydawane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Remediacja, w sprawie której termin zakończenia został zaplanowany w okresie objętym kontrolą, została zakończona terminowo. RDOŚ dokumentował oceny przeprowadzenia remediacji oraz poinformował o wynikach przeprowadzonej oceny strony postępowania. Po zakończeniu działań naprawczych zapisy w Rejestrze szkód zostały zaktualizowane zgodnie z art. 26 ustawy szkodowej o dane z przeprowadzonej remediacji.

Analiza 10 wpisów do Rejestru szkód wykazała, że wprowadzono pełne informacje dotyczące zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku.

Pomimo obowiązku wynikającego z art. 25 ust. 1 ustawy szkodowej, w którym nałożono na regionalnego dyrektora obowiązek niezwłocznego wprowadzania danych ze zgłoszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 tej ustawy, dane ze zgłoszenia w dwóch sprawach wprowadzono do Rejestru szkód kolejno po 39 dniach i 279 dniach od daty zgłoszenia. Natomiast dane z uzasadnionych zgłoszeń o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej dotyczące ośmiu spraw wprowadzono do Rejestru szkód w terminie od 183 dni do 1 457 dni po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania, co było niezgodne z art. 25 ust. 1 ustawy szkodowej nakładającej na regionalnego dyrektora obowiązek niezwłocznego wprowadzania danych z uzasadnionego zgłoszenia.

Ponadto w działaniach Regionalnego Dyrektora stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- niepowiadomianiu stron o niezłaźwieniu sprawy w terminie, zgodnie z przepisami K.p.a.
- braku identyfikacji ryzyka korupcyjnego w odniesieniu do postępowań w przypadku zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku.

² Najwyższa Izba Kontroli formuluje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), dalej: K.p.a.

⁴ Rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, prowadzony przy użyciu systemu teleinformatycznego przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, dalej: Rejestr szkód.

⁵ Dotyczy spraw ze zgłoszeń bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku złożonych do RDOŚ w latach 2018 -2022 (III kwartały).

⁶ Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187), dalej: ustawa szkodowa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności⁷

Opis stanu faktycznego

1. Regionalna Dyrekcja jest państwową jednostką budżetową, działającą na obszarze województwa małopolskiego. RDOŚ działa na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁸ oraz Statutu, który stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu RDOŚ⁹.

Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych RDOŚ, w kontrolowanym okresie określał regulamin organizacyjny Regionalnej Dyrekcji¹⁰ (dalej: Regulamin organizacyjny). Stosownie do postanowień tego regulaminu (załącznika nr 2¹¹) do zakresu działania wydziału *Zapobiegania i naprawy szkód w środowisku oraz informacji o środowisku i zarządzania środowiskiem* RDOŚ (dalej: wydział ZS) należało m.in.: określanie informacji publicznej, w tym informacji o środowisku i jego ochronie, określanie warunków korzystania ze środowiska, zapobieganie i naprawa szkód w środowisku, ocena transgranicznego oddziaływania na środowisko przedsięwzięć i projektów dokumentów.

(akta kontroli str. 106, 130, 139-145, 163, 586)

W okresie badanym sześciu pracownikom wydziału ZS¹² (w tym Naczelnikowi wydziału ZS) przypisane były zadania w zakresie odpowiedzialności za zapobieganie powstawaniu i naprawy szkód. Do zakresów czynności uprawnień i odpowiedzialności ww. pracowników należało m.in.:

- przyjmowanie od podmiotów korzystających ze środowiska zgłoszeń o zagrożeniu szkodą w środowisku lub o jej wystąpieniu, jeżeli bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku nie zostało zażegnane, mimo przeprowadzenia działań zapobiegawczych, lub wystąpiła szkoda w środowisku oraz przygotowywanie projektów decyzji;
- przyjmowanie od organów administracji publicznej, organizacji ekologicznych oraz innych podmiotów zgłoszeń o bezpośrednim zagrożeniu szkodą w środowisku lub szkody w środowisku;
- wprowadzenie do rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, danych ze zgłoszeń jw. oraz istotnych informacji o toczących się postępowaniach, podejmowanych działaniach i uzyskanych efektach ekologicznych;
- prowadzenie postępowań związanych z podejmowaniem działań zapobiegawczych lub naprawczych,
- przygotowywanie projektów decyzji (m.in. określających zakres udostępniania powierzchni ziemi przez władającego powierzchnią ziemi oraz zakres i sposób przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych; ustalających na żądanie władającego powierzchnią ziemi wysokość odszkodowania za szkody; nakładających na podmiot korzystający ze środowiska, obowiązek przeprowadzenia pomiarów zawartości substancji w glebie, ziemi lub w wodzie lub monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej);

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1029; dalej: ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku.

⁹ Dz. U. Nr 202, poz. 1257 ze zm.

¹⁰ Regulamin organizacyjny ustalony zarządzeniem nr 9/19 Regionalnego Dyrektora z 27 marca 2019 r. Poprzednio obowiązywał regulamin organizacyjny ustalony zarządzeniem nr 16/09 Regionalnego Dyrektora z 27 sierpnia 2009 r. zmieniony następnie zarządzeniem nr 29/10 Regionalnego Dyrektora z 12 października 2010 r.

¹¹ Zakresy działania wydziałów RDOŚ.

¹² Jeden pracownik wydziału ZS był zatrudniony do 26 lutego 2021 r.

- przyjmowanie od podmiotu korzystającego ze środowiska, obowiązane do przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych, informacji o ich zakończeniu.

Ponadto do zakresu czynności, uprawnień oraz odpowiedzialności Naczelnika wydziału ZS należało sprawowanie nadzoru m.in. nad:

- przyjmowaniem od podmiotów korzystających ze środowiska oraz od organów administracji publicznej, organizacji ekologicznych i innych podmiotów zgłoszeń o bezpośrednim zagrożeniu szkodą w środowisku lub wystąpieniu szkody w środowisku;
- wykonywaniem zadań związanych z podejmowaniem i prowadzeniem przez RDOŚ działań zapobiegawczych i naprawczych;
- przygotowaniem projektów decyzji (jw.).

(akta kontroli str. 17-24, 36-81, 92-105, 271)

Pracownicy wydziału ZS (sześć osób) wykonujący w okresie objętym kontrolą zadania dotyczące szkód w środowisku posiadali wykształcenie wyższe profilowane w zakresie ochrony środowiska i doświadczenie zawodowe w obszarze ochrony środowiska. Ww. pracownicy brali udział w szkoleniach/ konferencjach z zakresu szkód w środowisku, w tym:

a) ogółem w 20 spotkaniach (stacjonarnych/ on-line) *Grupy Roboczej ds. Szkód w środowisku*. Jest to platforma współpracy w skład której wchodziły m.in. osoby reprezentujące Ministerstwo Środowiska, Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (dalej: GDOŚ), regionalne dyrekcje ochrony środowiska. Celem *Grupy roboczej ds. szkód w środowisku* było:

- stworzenie forum współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy organami właściwymi w sprawach z zakresu szkód w środowisku oraz współpracy międzynarodowej;
- rozwiązywanie bieżących problemów związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych z zakresu szkód w środowisku i historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi;
- wypracowanie jednolitego podejścia do procedur administracyjnych i interpretacji aktualnych przepisów;
- wymiana informacji i korzystanie z wiedzy państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie remediacji terenów zanieczyszczonych;
- rozpoznanie możliwości oraz źródeł pozyskiwania środków zewnętrznych na zadania własne organów ochrony środowiska w zakresie ochrony powierzchni ziemi.

W ramach ww. celów założono realizację m.in. następujących zadań/ działań:

- prezentowanie skomplikowanych przypadków terenów zdegradowanych i dokonywanie analizy możliwych do zastosowania rozwiązań;
- przedstawianie informacji na temat realizowanych lub planowanych do realizacji projektów dotyczących ochrony środowiska w zakresie ochrony powierzchni ziemi;
- wypracowanie przy współudziale pracowników GDOŚ oraz Ministerstwa Środowiska, jednoznacznych stanowisk w kwestii właściwego stosowania procedur administracyjnych i obowiązujących przepisów;
- zgłaszanie Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska (dalej: Generalny Dyrektor) oraz Ministrowi Środowiska, w razie potrzeb, konieczności wprowadzenia zmian w obowiązujących przepisach;
- krajowe i zagraniczne wizyty studyjne, spotkania z przedstawicielami organów ochrony środowiska innych państw członkowskich oraz władającymi terenami zdegradowanymi i zanieczyszczonymi, wizytacje na terenach zdegradowanych czy poddanych remediacji;

- b) zakres 11 szkoleń/ konferencji w których uczestniczyli pracownicy ZS obejmował m.in.:
- praktyczne instrukcje z zakresu uzupełnienia i weryfikacji rejestrów;
 - zagadnienia związane z rekultywacją kopalń;
 - rozwiązywanie problemów związanych z występowaniem zanieczyszczeń w gruncie i wodach gruntowych;
 - omówienie zmian w ustawie o odpadach oraz planowanych zmianach wynikających z projektów dyrektyw odpadowych zmieniających zasady gospodarowania odpadami;
 - tematów związanych z nowo pojawiającymi się zanieczyszczeniami i specyficznymi, trudno usuwalnymi zanieczyszczeniami środowiskowymi, które nie są jeszcze uregulowane przez polskie prawo;
 - rozwiązań stosowanych w badaniu jakości wód i gleb;
 - technologii remediacji i studia przypadku;
 - identyfikacji i remediacji zanieczyszczonej gleby i ziemi;
 - elementów jakości lub ilości służących do klasyfikacji potencjału ekologicznego, stanu ekologicznego, chemicznego i ilościowego jednolitych części wód śródlądowych o których mowa w przepisach prawa wodnego, i ich zmiany jako kryteria oceny wystąpienia szkody w środowisku w wodach;
 - przepisów w zakresie zanieczyszczenia gleby i ziemi oraz procedur administracyjnych dotyczących remediacji, rekultywacji oraz zapobiegania szkód w środowisku;
 - procedury identyfikacji, zbierania, gromadzenia informacji dotyczących potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i dalszy sposób postępowania z nimi;
 - zasady i warunki magazynowania odpadów, parametry miejsc magazynowania i wymóg ich monitorowania, oraz wymagane zezwolenia i pozwolenia dotyczące gospodarowania odpadami i organy je wydające.

(akta kontroli str. 163, 197-202, 271, 272, 276-395,453)

1.1.W związku z pandemią COVID-19 Regionalny Dyrektor ustalił procedury wykonywania zadań przez pracowników delegowanych do pracy zdalnej oraz procedury nadzoru nad realizacją zadań. Procedury te zostały zawarte w następujących dokumentach:

- a) wytycznych z 12 marca 2020 r. dotyczących pracy w RDOŚ w związku z zagrożeniem koronawirusem. Ustalono m.in., że naczelnicy wydziałów byli zobowiązani do zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wydziału i organizacji pracy zapewniającej skuteczność pracy zdalnej;
- b) wytycznych z 9 października 2020 r. w zakresie zasad postępowania w RDOŚ w związku ze zwiększonym ryzykiem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2;
- c) we wzorze (z 7 września 2020 r.) polecenia wykonywania pracy zdalnej poza miejscem stałego wykonywania pracy¹³ uregulowano zasady pracy zdalnej przez pracowników RDOŚ. W ww. poleceniu pracy zdalnej zobowiązano pracowników do:
 - wykonywania pracy zdalnej w miejscu zamieszkania lub w innym miejscu w którym zapewnione będą warunki techniczne i lokalowe do wykonywania takiej pracy zgodnie z harmonogramem ustalonym przez naczelnika wydziału;

¹³ Wydano na podstawie dyspozycji art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.).

- pozostawania w dyspozycji pracodawcy za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (kontakt telefoniczny lub elektroniczny) w trakcie wykonywania pracy zdalnej;
- uzgodnienia z bezpośrednim przełożonym sposobu przekazywania materiałów do wykonywania pracy oraz przedkładania efektów swojej pracy. Dopuszczono jednocześnie możliwość osobistego odbioru materiałów do pracy oraz doręczenia wyników pracy w siedzibie RDOŚ;
- wykorzystywania prywatnego sprzętu komputerowego pod warunkiem że jest na nim zainstalowane legalne oprogramowanie oraz jest on chroniony za pomocą programu antywirusowego. Ustalono, że na osobistym sprzęcie wolno przetwarzać wyłącznie informacje powszechnie dostępne lub nie zawierające danych prawnie chronionych, *tn. w przypadku sporządzenia pism, postanowień, decyzji itp. nie wolno wpisywać w szczególności danych osobowych osób fizycznych Dane te będą uzupełniane (...) w (...) komórce organizacyjnej.*
- prowadzenia ewidencji czynności wykonywanych podczas pracy zdalnej uwzględniającej opis czynności oraz datę i czas ich wykonywania. Ewidencję czasu należało prowadzić w pliku *Word* który należało przesłać bezpośrednio przełożonego drogą elektroniczną (na służbowy adres e-mail) po zakończeniu tygodnia pracy, najpóźniej w drugim dniu roboczym następnego tygodnia.

(akta kontroli str. 164, 172-196, 203)

Regionalny Dyrektor wyjaśnił, że obowiązek ewidencjonowania pracy zdalnej przez pracowników RDOŚ został określony we wzorze pracy zdalnej (opisanym powyżej - przypis kontrolera NIK). Sprawozdania z pracy zdalnej pracownicy wydziału ZS przekazywali swojemu bezpośredniemu przełożonemu po zakończeniu tygodnia pracy. Podczas pracy zdalnej pracownicy korzystali z funkcjonującego w jednostce systemu elektronicznego zarządzania dokumentami EZD. Jest to system w którym są rejestrowane i dekretowane wszystkie pisma wpływające do jednostki. Od 1 stycznia 2021 r. system EZD jest podstawowym sposobem dokumentowania przebiegu załatwiania spraw i rozstrzygnięcia spraw w RDOŚ. Osoby, które nie posiadają komputerów przenośnych, otrzymywały skany pism przesyłane pocztą elektroniczną a podczas pracy w siedzibie urzędu uzupełniały dokumentację w prowadzonych sprawach w systemie EZD. Praca zdalna była prowadzona w systemie hybrydowym. Harmonogramy pracy były tak tworzone aby pracownicy mogli raz dwa razy w tygodniu wykonywać pracę stacjonarną i na bieżąco zapoznać się z pełną wersją papierową dokumentacji wpływającej do wydziału oraz wprowadzić do systemu EZD przygotowane przez siebie wcześniej projekty pism i decyzji. Nadzór nad realizacją delegowanych zadań w wydziale ZS sprawuje Naczelnik wydziału ZS oraz Dyrektor Regionalny. Nadzór odbywał się poprzez kontrolę merytoryczną spraw załatwianych w systemie EZD, weryfikację projektów pism i decyzji przesłanych przez pracowników drogą mailową, oraz bieżący kontakt telefoniczny czy osobisty. W sprawach wymagających omówienia w szerokim gronie organizowane były spotkania online z wykorzystaniem aplikacji *Teams*. Pracownicy otrzymywali drogą mailową wytyczne dotyczące nowych przepisów prawa lub obowiązujących w tym czasie zasad ochrony danych osobowych podczas pracy zdalnej. Również podczas narad wewnętrznych w wydziale przekazywano pracownikom wytyczne dla osób wykonujących pracę poza siedzibą urzędu.

(akta kontroli str. 274, 275, 408-421, 427-434)

Pięciu pracowników wydziału ZS posiadało zaświadczenie o ukończeniu kursu e-learningowego pn. *Efektywna praca zdalna* zorganizowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

(akta kontroli str. 422-426)

2. W okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor przyjął dwa zgłoszenia o niezażegnaniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku, mimo podjęcia działań zapobiegawczych (art. 11 ustawy szkodowej). Ww. zgłoszenia dotyczyły szkody w środowisku w powierzchni ziemi, z tego w przypadku:

- zgłoszenia przyjętego w 2019 r. podjęte działania zapobiegawcze dotyczyły czasowego wyłączenia z użytkowania zbiornika na ścieki przemysłowe ze względu na wysokie prawdopodobieństwo jego nieszczelności;
- zgłoszenia przyjętego w 2021 r. podjęte działania zapobiegawcze dotyczyły zamknięcia zasuwy odcinającej zbiornik oleju napędowego od rurociągu spadowego nr 100-ON-10. Następnie odpompowano substancje ropopochodne z ww. studzienki, a także ograniczono możliwość dalszego rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia poprzez usunięcie części zanieczyszczonych mas ziemnych w ilości ok. 129 Mg.

(akta kontroli str. 435, 436, 1299-1303)

Naczelnik wydziału ZS wyjaśniła, że w ślad za ww. zgłoszeniami podmioty złożyły, na podstawie art. 13 ustawy szkodowej wnioski o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych, przy czym zgodnie z art. 13 pkt 2a) ww. ustawy w przypadku uzgodnienia warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w powierzchni ziemi wniosek zawierał projekt planu remediacji.

(akta kontroli str. 10, 239)

W okresie objętym kontrolą złożono do RDOŚ (6 lipca 2018 r.) jeden wniosek¹⁴ na podstawie art. 13 ustawy szkodowej o wydanie decyzji ustalającej plan remediacji. Regionalny Dyrektor po rozpatrzeniu ww. wniosku wydał 14 czerwca 2019 r. decyzję ustalającą plan remediacji zanieczyszczonej gleby, przy torze stacyjnym stacji kolejowej w Trzebini.

(akta kontroli str. 560, 1250-1267, 1303 -1306)

2.1. W latach 2018-2022 (III kwartały) Regionalny Dyrektor przyjął 37 zgłoszeń¹⁵ dokonanych na podstawie art. 24 ustawy szkodowej, tj. o bezpośrednim zagrożeniu szkodą w środowisku i wystąpieniu szkody w środowisku od innych podmiotów niż podmioty korzystające ze środowiska, tj. osób fizycznych/ organizacji/ stowarzyszeń itp. Do zgłoszeń z art. 24 ust. 1, które wpłynęły w okresie objętym kontrolą, RDOŚ wydał 14 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania¹⁶, osiem decyzji umarzających postępowanie¹⁷ z uwagi na brak szkody w środowisku lub bezpośredniego zagrożenia szkodą. Dla 13 spraw w toku nie wydano postanowienia. Natomiast dwie sprawy pozostawiono bez rozpoznania.

(akta kontroli str. 239 - 241, 437- 452, 985-987)

2.2. Szczegółowym badaniem objęto 14 zgłoszeń, z tego:

- dwa zgłoszenia¹⁸ złożone w trybie art. 11 ustawy szkodowej;
- jedno na podstawie wniosku¹⁹ złożonego w trybie art. 13 ustawy szkodowej;
- pięć zgłoszeń złożonych w trybie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej, dla których odmówiono wszczęcia postępowania²⁰ ;
- dwa zgłoszenia złożonych w trybie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej, dla których

¹⁴ Wniosek z 29 czerwca 2018 r. dot. usunięcia szkody w środowisku stacji kolejowej w Trzebini.

¹⁵ Liczba zgłoszeń przyjętych: 7 w 2018 r.; 7 w 2019 r.; 6 w 2020 r.; 6 w 2020 r.; 11 w 2022 r. (trzy kwartały).

¹⁶ W tym ze zgłoszeń dokonanych: w 2018 r. wydano 4 postanowienia; w 2019 r. wydano 3 postanowienia; w 2020 r. wydano 2 postanowienia; w 2021 r. wydano 3 postanowienia; w 2022 r. (3kwartały) wydano 2 postanowienia.

¹⁷ W tym ze zgłoszeń dokonanych: w 2018 r. wydano dwie decyzje; w 2019 r. wydano dwie decyzje; w 2020 r. wydano trzy decyzje; w 2021 r. wydano jedną decyzję.

¹⁸ Dot. wszystkich zgłoszeń dokonanych w trybie art. 11 ustawy szkodowej, tj. sprawy znak: 1. ZS.512.2.4.2019 MKub/ ZS.511.1.2019. MKub; 2. ZS.512.1.4.2021/ ZS. 511.2.2021.MK.

¹⁹ Sprawa znak: ZS.511.2.2018.MK.

²⁰ Sprawy znak: 1 ZS.512.1.1.2022.MK; 2. ZS.512.1.3.2020; 3. ZS.512.2.7.2019.MK; 4.ZS.512.2.2.2019MK; 5. ZS.512.1.10.2021.MK.

wydano decyzję umarzającą²¹ (po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania);

- jedno zgłoszenie²² złożone w trybie art. 24 ust.1 ustawy szkodowej, dla którego wydano postępowanie o wszczęciu postępowania;
- jedno zgłoszenie²³ złożone w trybie art. 24 ust.1 ustawy szkodowej, dla którego wydano postanowienie o wszczęciu a przedłożone dokumenty nie potwierdziły szkody;
- jedno zgłoszenie²⁴ złożone w trybie art. 24 ust.1 ustawy szkodowej, dla którego nie uzupełniono zgłoszenia i sprawa pozostała bez rozpatrzenia;
- jedno zgłoszenie²⁵ złożone w trybie art. 24 ust.1 ustawy szkodowej dla którego wydano postanowienie odmawiające wszczęcia postępowania (zgłoszenie nie zostało uzupełnione).

(akta kontroli str. 239, 435-452, 454, 523-543, 875, 876, 985-987, 1299-1329, 1482)

2.2.1. Szczegółowemu badaniu poddano wszystkie trzy zgłoszenia złożone w okresie objętym kontrolą w trybie art. 11 ust. 1 oraz art. 13 ustawy szkodowej. Decyzje ustalające plan remediacji uwzględniały wszystkie elementy i wymagania wymienione w art. 13 ust. 3-5 ustawy szkodowej. Przed ich wydaniem zasięgnięto opinii odpowiedniego organu²⁶. Ponadto stwierdzono, że:

- a) Zgłoszenie szkody złożone 29 kwietnia 2019 r. w trybie art. 11 ust 1. ustawy szkodowej przez podmiot korzystający ze środowiska (sprawa znak: ZS.512.2.4.2019 MKub/ ZS.511.1.2019. MKub) dot. szkody w środowisku w powierzchni ziemi. W zgłoszeniu firma deklarowała gotowość przeprowadzenia działań naprawczych oraz złożenia wniosku z art. 13 ustawy szkodowej. Według zgłoszenia ze względu na wysokie prawdopodobieństwo nieszczelności zbiornika podziemnego na ścieki zlokalizowanego w zachodniej części terenu, przedmiotowy zbiornik został czasowo wyłączony. Obieg ścieków odbywał się w oparciu o tymczasowe zbiorniki naziemne.

Podmiot korzystający ze środowiska złożył wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych 9 maja 2019 r. Szkodę w środowisku (powierzchni ziemi) stwierdzono na terenie działek. Analizując wniosek RDOŚ weryfikował w badanej sprawie prawidłowość przedkładanych informacji i danych oraz wzywał do uzupełnienia złożonych materiałów.

Decyzją Regionalnego Dyrektora z 28 lutego 2020 r. uzgodniono warunki przeprowadzenia działań naprawczych polegających na remediacji zanieczyszczenia gleby i ziemi substancjami powodującymi ryzyko szczególnie istotnymi dla ochrony powierzchni ziemi, w zakresie: chromu, miedzi, cynku, arsenu, molibdenu, niklu, kadmu, kobaltu, rtęci, baru i oleju mineralnego, występującego w granicach działek. Ustalono, że remediacja rozpocznie się nie później niż w dniu następnym od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna. Regionalny Dyrektor zostanie powiadomiony o terminie rozpoczęcia remediacji minimum 7 dni przed jej planowanym rozpoczęciem. Zakończenie remediacji ustalono nie później niż 31 grudnia 2021 r.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. decyzji wynosił 305 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. decyzji (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.²⁷) wynosił 148 dni.

²¹ Sprawy znak: 1.ZS.512.2.2020 MKub; 2. ZS.512.3.2021.MKub.

²² Sprawa znak: ZS.512.2.11.2019.

²³ Sprawa znak: ZS.512.2.9.2019.ZW

²⁴ Sprawa znak: ZS.512.1.10.2020.

²⁵ Sprawa znak: ZS.512.1.7.2020. MKub.

²⁶ Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

²⁷ Art. 35 §5 Kpa stanowi, że *Do terminów określonych w przepisach poprzedzających nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania,*

Decyzją z 28 grudnia 2021 r. orzeczono zmianę w części decyzji Regionalnego Dyrektora z 28 lutego 2020 r.²⁸ Zakończenie, remediacji ustalono nie później niż 31 grudnia 2023 r.

- b) Zgłoszenie szkody złożone 9 lipca 2021 r. w trybie art. 11 ustawy szkodowej przez podmiot korzystający ze środowiska (sprawa znak: ZS.512.1.4.2021/ ZS.511.2.2021.MK) dot. szkody w środowisku w powierzchni ziemi. Zanieczyszczenie powstało w wyniku wycieku substancji ropopochodnej ze studzienki teleinformatycznej. Po ujawnieniu szkody podjęto usuwanie zanieczyszczonego gruntu w ramach działań zapobiegawczych.

Wniosek z 22 grudnia 2021 r. o ustalenie planu remediacji zanieczyszczonej powierzchni ziemi na terminalu paliw złożono do RDOŚ 27 grudnia 2021 r. Szkoda w powierzchni ziemi (do wniosku załączono m.in. projekt planu remediacji zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie terminalu paliw). Analizując wniosek RDOŚ weryfikował w badanej sprawie prawidłowość przedkładanych informacji i danych oraz wzywał do uzupełnienia złożonych materiałów.

Decyzją Regionalnego Dyrektora z 24 lutego 2022 r. ustalono plan remediacji szkody w środowisku, w zakresie sumy węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju, występującej w granicach działek. Rozpoczęcie remediacji ustalono na I kwartał 2022 r. (nie wcześniej niż w dniu w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna). Zakończenie remediacji ustalono nie później niż do 31 grudnia 2022 r.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. decyzji wynosił 230 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. decyzji (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 196 dni (liczone od daty zgłoszenia do daty wydania decyzji) z tego: 171 dni (od zgłoszenia szkody do wniosku o ustalenie planu remediacji) oraz 25 dni (liczone od daty zgłoszenia wniosku w sprawie wydania decyzji o ustaleniu planu remediacji).

Pismem 12 lipca 2022 r. poinformowano RDOŚ o planowanym rozpoczęciu prac remediacyjnych metodą *EX SITU* od 13 lipca 2022 r. Następnie decyzją Regionalnego Dyrektora z 22 listopada 2022 r. orzeczono zmianę terminu zakończenia remediacji nie później niż 30 kwietnia 2023 r.²⁹

- c) Zgłoszenie wniosku złożonego 29 czerwca 2018 r. w trybie art. 13 ustawy szkodowej przez podmiot korzystającą ze środowiska (wpływ do RDOŚ 6 lipca 2018 r. – sprawa znak: ZS.511.2.2018.MK) dot. szkody w środowisku w powierzchni ziemi. Wniosek o wydanie decyzji ustalającej plan remediacji dotyczył usunięcia szkody w środowisku na działce położonej przy torze stacyjnym.

Analizując wniosek RDOŚ weryfikował w badanej sprawie prawidłowość przedkładanych informacji i danych oraz wzywał do uzupełnienia złożonych materiałów.

Decyzją Regionalnego Dyrektora z 14 czerwca 2019 r. ustalono plan remediacji zanieczyszczonej gleby i ziemi w zakresie sumy węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn oraz sumy węglowodorów C12-C35 składników frakcji oleju, występujących w granicach działki. Termin rozpoczęcia remediacji zaplanowano na przełom lipca/ sierpnia 2019 r. (nie wcześniej niż w dniu w którym decyzja stanie się ostateczna, natomiast zakończenie remediacji ustalono nie później niż do 29 lutego 2020 r.).

okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu.

²⁸ Wniosek z 4 października 2021 r. firmy do RDOŚ o zmianę decyzji Regionalnego Dyrektora z 28 lutego 2020 r.

²⁹ Pismem z 4 listopada 2022 r. firma zawniosowała do RDOŚ o zmianę pierwotnie planowanego terminu zakończenia remediacji na 30 kwietnia 2023 r.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu wniosku (zgłoszenia) do wydania ww. decyzji wynosił 345 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu wniosku do wydania ww. decyzji (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 109 dni.

Decyzją Regionalnego Dyrektora z 10 lutego 2020 r. ustalono zmianę terminu rozpoczęcia remediacji na luty/ marzec 2020 r., natomiast termin zakończenia remediacji ustalono nie później niż do 30 kwietnia 2020 r.³⁰ Następnie decyzją Regionalnego Dyrektora z 30 kwietnia 2020 r. orzeczono zmianę terminu rozpoczęcia remediacji na maj 2020 r., natomiast zakończenia remediacji ustalono nie później niż do 30 września 2020 r.³¹

Do RDOŚ wpłynęła 20 lipca 2020 r. informacja o zakończeniu działań naprawczych ustalonych decyzją z 14 czerwca 2019 r. (zmieniona następnie decyzjami z 10 lutego i 30 kwietnia 2020 r.). Do informacji o zakończeniu działań naprawczych dołączono sprawozdanie z przeprowadzonej remediacji gruntu metodą *EX SITU* potwierdzającą zakończenie remediacji³². Teren ten został wpisany do Rejestru szkód.

(akta kontroli str. 435, 436, 875-876, 1222-1268, 1299-1306, 1404-1411)

2.2.2. Szczegółowemu badaniu poddano pięć zgłoszeń złożonych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej, dla których Regionalny Dyrektor odmówił wszczęcia postępowania. Analiza dokumentacji wykazała, że:

a) zgłoszenie złożone 29 czerwca 2020 r. przez Burmistrza Miasta Chrzanowa (sprawa znak: ZS.512.1.3.2020). Zgłoszenie dotyczyło bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej.

Regionalny Dyrektor postanowieniem z 27 lipca 2020 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych i naprawczych w związku ze zgłoszeniem bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i szkody w środowisku w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych na działkach, w wyniku przeprowadzonych robót związanych z realizacją projektu pn. *Modernizacja linii kolejowej E30, odcinek Zabrze – Katowice -Kraków, etap IIb*. W uzasadnieniu do tego postanowienia podano m.in., że:

- w świetle przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, oddziaływanie na gatunek chroniony i chronione siedlisko przyrodnicze nie odnosi się do zdarzeń lokalnych (np. lokalnie utworzonej formy ochrony przyrody), ale w kontekście definicji właściwego stanu ochrony gatunku bądź siedliska, negatywne oddziaływanie ocenia się w odniesieniu do terenu kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej;
- przedstawione w zgłoszeniu dane na temat występowania gatunków chronionych i chronionego siedliska przyrodniczego na tym terenie nie precyzują ile dokładnie osobników gatunków chronionych występowało na danym terenie ani jaka była powierzchnia chronionego siedliska;
- nie znaleziono podstaw do uznania, że na ww. działkach w wyniku prowadzenia robót związanych z realizacją ww. projektu doszło do zagrożenia szkodą w środowisku bądź szkody w środowisku w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania postanowienia przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a. wynosił 28 dni.

³⁰ Pismem z 20 grudnia 2019 r. firma zawniosowała do RDOŚ o zmianę terminu rozpoczęcia i zakończenia remediacji.

³¹ Pismem z 27 kwietnia 2020 r. firma zawniosowała do RDOŚ o zmianę terminu rozpoczęcia i zakończenia remediacji.

³² Remediacja była prowadzona w okresie od 20 maja 2020 r. do 16 czerwca 2020 r.

b) Zgłoszenie złożone 23 kwietnia 2019 r. (sprawa znak: ZS.512.2.2.2019.MK) przez osobę fizyczną. Zgłoszenie dotyczyło bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej.

Regionalny Dyrektor postanowieniem z 9 maja 2019 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych i naprawczych w związku ze zgłoszeniem bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i szkody w środowisku w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych oraz w powierzchni ziemi, w wyniku jazdy motocrossowych na terenach obejmujących wały wiślane i tereny przyległe do lustra wody.

W uzasadnieniu do ww. postanowienia podano m.in., że:

- jeżdżący na motocrossach nie spełniają żadnego z warunków uznania za podmiot korzystający ze środowiska, zatem ewentualne zniszczenia w środowisku przyrodniczym, czy też zanieczyszczenia gleby i ziemi w wyniku takiej działalności, nie można uznać za szkodę w środowisku w rozumieniu przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- w zgłaszanym przypadku nie znaleziono podstaw do uznania, że w wyniku jazdy motocrossowych na terenach obejmujących wały wiślane i tereny przyległe do lustra wody, zlokalizowane (...), dochodzi do bezpośredniego zagrożenia szkodom w środowisku bądź szkody w środowisku w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych bądź w powierzchni ziemi;
- brak jest podstaw do wydania decyzji nakazującej przeprowadzenie działań zapobiegawczych i naprawczych, o której mowa w art. 15 ustawy szkodowej.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 Kpa) wynosił 16 dni.

c) Zgłoszenie złożone zostało 23 lipca 2019 r. przez fundację (sprawa znak: ZS.512.2.7.2019.MK). Zgłoszenie dotyczyło szkody w środowisku w gatunkach chronionych. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej.

RDOŚ trzykrotnie informował fundację, że z uwagi na skomplikowany charakter sprawy postępowanie nie mogło być załatwione w terminie jednocześnie podając nowy termin załatwienia sprawy (ostatecznie na 31 stycznia 2020 r. w ostatnim zawiadomieniu).

Regionalny Dyrektor postanowieniem z 18 lutego 2020 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych w związku ze zgłoszeniem szkody w środowisku w gatunkach chronionych na terenie obszaru Natura 2000 *Dolina Dolnej Skawy* PLB 120005, w wyniku prowadzenia polowań zbiorowych na ptactwo wodne.

W uzasadnieniu do ww. postanowienia podano m.in. że:

- wahania w zakresie liczebności gatunków chronionych ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy zgodnie z definicją szkody w środowisku (w odniesieniu do danych w skali kraju), nie będą miały rangi szkody w środowisku, w rozumieniu przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- nie znaleziono podstaw do wszczęcia postępowania zmierzającego do wydania decyzji nakazującej prowadzenie działań naprawczych, o której mowa w art. 15 ustawy szkodowej. Zatem zgodnie z przepisami art. 24 ust. 7 tej ustawy, zaistniały przesłanki do odmowy wszczęcia ww. postępowania.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 210 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od

wplywu zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 101 dni.

W ww. sprawie wniesiono zażalenie na postanowienie RDOŚ odmawiające wydania wszczęcia postępowania, następnie kolejno:

- Postanowieniem z 9 lipca 2020 Generalnego Dyrektora uchylono zaskarżone postanowienie w całości i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia do RDOŚ;
 - Regionalny Dyrektor decyzją z 22 lutego 2021 r. umorzył postępowanie w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych, w związku ze zgłoszeniem szkody w środowisku w gatunkach chronionych. W uzasadnieniu do ww. umorzenia podano m.in., że biorąc pod uwagę całość zgromadzonego materiału należało stwierdzić, iż w przedmiotowym przypadku nie znaleziono podstaw do uznania, że doszło do szkody w środowisku w gatunkach chronionych, w rozumieniu przepisów ustawy szkodowej.
 - Decyzją z 23 lutego 2022 r. Generalny Dyrektor uchylił w całości zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji (na podstawie art. 138 § 2 K.p.a.). W uzasadnieniu do ww. decyzji podano m.in. że w przedmiotowej sprawie kluczowe jest pozyskanie planów łowieckich, których brak jest w materiale dowodowym i weryfikacja, czy działania (...) prowadzone było w oparciu o te plany. Wobec czego, ze względu na opisane braki w materiale dowodowym, mogące mieć wpływ na wynik całej sprawy, należało uchylić zaskarżoną decyzję i sprawę przekazać organowi I instancji do ponownego rozpoznania, w celu uzupełnienia materiału dowodowego i dokonania jego analizy, a następnie wydania decyzji.
 - Regionalny Dyrektor decyzją z 31 października 2022 r. umorzył postępowanie w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych, w związku ze zgłoszeniem szkody w środowisku w gatunkach chronionych. W uzasadnieniu do ww. umorzenia podano m.in., że:
 - ✓ w ocenie RDOŚ zgromadzono w sprawie dane i informacje nie dowodzą, że działalność OHZ³³ Zator polegająca na prowadzeniu polowań na ptactwo wodne doprowadziło do zmniejszenia populacji chronionych gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 w stopniu powodującym szkodę w środowisku w rozumieniu przepisów ustawy szkodowej,
 - ✓ biorąc pod uwagę całość zgromadzonych i przeanalizowanych informacji i materiałów w sprawie, należało stwierdzić, iż w przedmiotowym przypadku nie znaleziono podstaw do uznania, że doszło do szkody w środowisku w gatunkach chronionych w rozumieniu przepisów ustawy szkodowej.
- d) Zgłoszenie złożone 2 lutego 2022 r. (sprawa znak: ZS.512.1.1.2022.M.K.) przez Burmistrza Miasta Chrzanowa. Zgłoszenie dotyczyło szkody w środowisku w wodach. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej.

Regionalny Dyrektor postanowieniem z 11 marca 2022 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych w związku ze zgłoszeniem szkody w środowisku w wodach, w wyniku niekontrolowanego odprowadzenia ścieków technologicznych do stawu.

W uzasadnieniu do ww. postanowienia podano m.in., że nie znaleziono podstaw do uznania, że w wyniku niekontrolowanego odprowadzenia ścieków do stawu doszło do szkody w środowisku w wodach, dającej podstawę do wszczęcia postępowania

³³ Ośrodek Hodowli Zwierzyny.

zmierzającego do wydania decyzji nakazującej przeprowadzenie działań naprawczych, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt. 2 ustawy szkodowej. Zatem zgodnie z przepisami art. 24 ust 7 tej ustawy, zaistniały przesłanki do odmowy wszczęcia ww. postępowania.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 36 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 30 dni.

e) Zgłoszenie z 1 października 2022 r. przez stowarzyszenie (sprawa znak: ZS.512.1.10.2021.MK). Zgłoszenie dotyczyło szkody w środowisku w gatunkach chronionych. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej.

Regionalny Dyrektor postanowieniem z 4 lutego 2022 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych, w związku ze zgłoszeniem szkody w środowisku w gatunkach chronionych, w wyniku zaorania i zmulczowania przeprowadzonego na terenie działek (...), oraz wycinki krzewów i zarośli.

W uzasadnieniu do ww. postanowienia podano m.in., że usunięcie drzew i krzewów oraz jedno- lub dwukrotne zaoranie i zmulczowanie, przeprowadzone w Krakowie, nie miało istotnego wpływu na stan ochrony gatunków chronionych roślin i zwierząt, które stwierdzono na tym terenie. Wobec powyższego nie znaleziono podstaw do uznania, że na ww. terenie doszło do szkody w środowisku, dającej podstawę do wszczęcia postępowania zmierzającego do wydania decyzji nakazującej przeprowadzenie działań naprawczych, o której mowa w art.15 ust. 1 pkt. 2 ustawy szkodowej. Zatem zgodnie z przepisami art. 24 ust. 7 tej ustawy, zaistniały przesłanki do odmowy wszczęcia ww. postępowania.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 127 dni Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 94 dni.

(akta kontroli str. 437-452, 543-559, 928-933, 1132-1136, 1188-1206, 1320-1329)

2.2.3. W wyniku szczegółowego badania dwóch zgłoszeń złożonych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej w których wydano decyzje umarzającą postępowanie stwierdzono, że:

a) Zgłoszenie z 12 marca 2020 r. złożone przez WIOŚ (sprawa znak: ZS.512.2.2020.MKub.). Zgłoszenie dotyczyło szkody w wodach. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej (w tym protokół z kontroli i wyniki badań laboratoryjnych).

Regionalny Dyrektor postanowieniem z 30 marca 2020 r. wszczął postępowanie w sprawie wystąpienia szkody w środowisku w wodach, w związku z wyciekami oleju napędowego.

Decyzją z 3 grudnia 2020 r. Regionalnego Dyrektora umorzono postępowanie w sprawie wystąpienia szkody w środowisku w wodach, w związku z wyciekami oleju napędowego. W uzasadnieniu do ww. decyzji podano m.in., że zgłoszenie miało charakter incydentalny, a do środowiska przedostała się niewielka ilość oleju napędowego (prawdopodobnie ok. 15 dm³) należy uznać, że wyciek ten nie spowodował szkody w środowisku w rozumieniu przepisów ustawy szkodowej.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 17 dni. Natomiast okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. decyzji umorzeniowej (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 Kpa) wynosił 248 dni.

b) Zgłoszenie z 1 października 2021 r. złożone przez WIOŚ (sprawa znak: ZS.512.3.2021.MKub.). Zgłoszenie dotyczyło szkody w środowisku w powierzchni ziemi. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej. Regionalny Dyrektor postanowieniem z 13 grudnia 2021 r. wszczął postępowanie w sprawie wydania decyzji nakazującej przeprowadzenie działań naprawczych, w związku z możliwością wystąpienia szkody w środowisku w powierzchni ziemi, w wyniku zanieczyszczenia gleby i ziemi.

Decyzją z 13 lipca 2022 r. Regionalnego Dyrektora umorzono postępowanie w sprawie wydania decyzji nakazującej przeprowadzenie działań naprawczych, w związku z możliwością wystąpienia szkody w środowisku w powierzchni ziemi, w wyniku zanieczyszczenia gleby i ziemi. W uzasadnieniu podano m. in., że w przedmiotowym przypadku zanieczyszczenie zostało spowodowane w wyniku sytuacji awaryjnej, lub działalności nieposiadającej znamion działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku, zatem nie może być ono uznane za szkodę w rozumieniu przepisów ustawy szkodowej tym samym nie ma możliwości zastosowania ww. ustawy i wydania na jej podstawie decyzji nakazującej usunięcie zanieczyszczonego gruntu³⁴.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 73 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 57 dni.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. decyzji wynosił 285 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania decyzji (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 Kpa) wynosił 217 dni.

(akta kontroli str. 437-452, 534-542, 934-969, 1177-1187, 1207-1214, 1307-1311)

2.2.4. W wyniku szczegółowego badania czterech zgłoszeń złożonych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej stwierdzono, że:

a) Zgłoszenie złożone 5 października 2020 r. przez Wójta Gminy Spytkowice (sprawa znak: ZS.512.1.7.2020.MKub) dotyczyło nielegalnego magazynowania odpadów. W aktach prowadzonej sprawy znajdowało się m.in. pismo z 13 października 2020 r. RDOŚ do Urzędu Gminy Spytkowice o uzupełnienie zgłoszenia o elementy występujące w art. 24 ust. 3 i 4 ustawy szkodowej m.in. informacje na temat czasu wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, w miarę możliwości poprzez wskazanie daty ich wystąpienia, opis stwierdzonej sytuacji wskazującej na występowanie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, w tym w miarę możliwości określenie ich rodzaju, dokumentację potwierdzającą wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku i wskazanie, a w przypadku zgłoszenia dotyczącego szkody w powierzchni ziemi – nazwy substancji powodujących ryzyko oraz wyniki badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami, wykonanych przez laboratorium. Powyższe informacje oraz dokumentację należało przedłożyć do RDOŚ w ciągu 14 dni od dnia otrzymania tego pisma. Na powyższe RDOŚ nie otrzymał odpowiedzi.

Regionalny Dyrektor postanowieniem z 11 kwietnia 2022 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wystąpienia szkody w środowisku lub bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w związku z nielegalnym magazynowaniem odpadów na terenie działki. W uzasadnieniu do postanowienia podano m.in., że przekazane przez Gminę Spytkowice informacje na temat magazynowania odpadów

³⁴ Od decyzji Regionalnego Dyrektora z 13 lipca 2022 r. wniesiono odwołanie do Generalnego Dyrektora. Zawiadomieniem z 3 listopada 2022 r. poinformowani Regionalnego Dyrektora o niezalutwieniu przedmiotowej sprawy w ustawowym miesięcznym terminie, ze względu na konieczność dokładnego ustalenia stanu faktycznego sprawy, jednocześnie wskazano 31 grudnia 2022 r. jako termin zalutwienia sprawy.

nie uprawdopodobniają wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i szkody w środowisku, a zatem nie dają również podstaw do podjęcia przez Regionalnego Dyrektora działań zapobiegawczych lub naprawczych, na podstawie art. 16 ustawy szkodowej.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 553 dni.

b) Zgłoszenie złożone 16 października 2020 r. przez podmiot³⁵ (sprawa znak: ZS.512.1.10.2020.MK) dotyczyło bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w związku z wyciekami substancji ropopochodnych z porzuconych maszyn budowlanych. W aktach prowadzonej sprawy znajdowało się:

- zawiadomienie z 20 października 2020 r. WIOŚ o przekazaniu celem rozpatrzenia w ramach posiadanych kompetencji wynikających z art. 7 ust. 1 ustawy szkodowej do RDOŚ sprawy do załatwienia (na podstawie art. 65 § 1 K.p.a.), tj. wniosku z 16 października 2020 r. podmiotu w sprawie zgłoszenia bezpośredniego zagrożenia szkodą;
- pismo z 28 października 2020 r. RDOŚ (wysłano 29 października 2020 r.) do podmiotu o uzupełnienie zgłoszenia o elementy występujące w art. 24 ust. 3 i 4 ustawy szkodowej m.in.
 - ✓ imię i nazwisko albo nazwę podmiotu zgłaszającego bezpośrednio zagrożenie szkodą w środowisku lub szkodę w środowisku, jego adres zamieszkania albo adres siedziby;
 - ✓ wskazanie miejsca bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, w miarę możliwości poprzez podanie adresu lub numeru działki ewidencyjnej, na której stwierdzono ich wystąpienie;
 - ✓ informacje na temat czasu wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, w miarę możliwości poprzez wskazanie daty ich wystąpienia;
 - ✓ opis stwierdzonej sytuacji wskazującej na występowanie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, w tym w miarę możliwości, określenie ich rodzaju.

Ww. pismem RDOŚ poinformował, że nieusunięcie braków w terminie 7 dni od daty otrzymania ww. pisma, zgodnie z art. 64 § 2 K.p.a. spowoduje pozostawienie zgłoszenia bez rozpatrzenia. Na ww. pismo nie udzielono odpowiedzi (od daty zgłoszenia do wysłania ww. pisma upłynęło 13 dni),

- pismo z 13 listopada 2020 r. do WIOŚ (wysłano 16 listopada 2020 r.) w którym poinformowano, że po przeanalizowaniu otrzymanego 16 października 2020 r. zgłoszenia oraz posiadanych przez RDOŚ danych na temat występowania gatunków chronionych i chronionych siedlisk przyrodniczych, nie znaleziono podstaw do uznania, żeby oddziaływanie maszyn pozostawionych na terenie byłej żwirowni, wpływało na jakiegokolwiek gatunki chronione bądź chronione siedliska przyrodnicze w sposób prowadzący do znaczącego negatywnego wpływu na stan gatunków chronionych i chronionych siedlisk przyrodniczych w skali kraju bądź państw członkowskich Unii Europejskiej. Zgłoszenie nie zawierało dodatkowych danych pozwalających twierdzić inaczej. Ewentualny miejscowy wpływ na chronione elementy przyrody nie będzie stanowił bezpośredniego zagrożenia szkodą w rozumieniu przepisów ustawy szkodowej. Brak było podstaw do wszczęcia z urzędu postępowania w sprawie wydania decyzji nakazującej prowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych;
- notatka służbowa z 4 stycznia 2021 r. Naczelnika ZS informująca m.in., że w związku z nieprzesłaniem przez podmiot kompletnego zgłoszenia nie

³⁵ Dotyczy podmiotu innego niż podmioty korzystające ze środowiska.

procedowano sprawy w sposób określony w art. 24 ust. 7 ustawy szkodowej.

- c) Zgłoszenie z 8 listopada 2019 r. przez WIOŚ (sprawa znak: ZS.512.2.11.2019.ZW) dotyczyło odpadów zgromadzonych na terenie byłej rafinerii ropy. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej.

Postanowieniem z 3 sierpnia 2020 r. Regionalnego Dyrektora wszczęte zostało postępowanie w sprawie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkoda lub szkody w środowisku w powierzchni ziemi, spowodowanych działalnością związaną z nielegalnym magazynowaniem/ składowaniem odpadów na nieruchomości. W uzasadnieniu podano m.in., że celem ustalenia czy w zgłoszonym przypadku doszło do bezpośredniego zagrożenia szkoda w środowisku, w rozumieniu przepisów ustawy szkodowej, należało wszcząć postępowanie.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 270 dni.

- d) Zgłoszenie z 23 września 2019 r. przez fundację (sprawa znak: ZS.512.2.9.2019.ZW) dotyczyło bezpośredniego zagrożenia szkoda w środowisku w wodach i powierzchni ziemi lub szkoda w środowisku w wodach i w powierzchni ziemi spowodowanych działalnością kompleksu składowisk odpadów prowadzonych przez spółkę. Zgłoszenie zawierało elementy wymagane art. 24 ust. 3 ustawy szkodowej.

Postanowieniem z 12 marca 2020 r. Regionalnego Dyrektora wszczęte zostało postępowanie w sprawie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkoda lub szkody w środowisku, w wodach oraz powierzchni ziemi, spowodowanych działalnością kompleksu składowisk odpadów spółki. W uzasadnieniu do postanowienia podano m.in., że po przeanalizowaniu całości materiałów dołączonych do zgłoszenia fundacji oraz udostępnionych przez WIOŚ wyników badań przeprowadzonych przez Centralne Laboratorium GIOŚ w ramach kontroli kompleksowej, jak również wyników badań identyfikacji zanieczyszczeń powierzchni ziemi i wód podziemnych w otoczeniu składowisk wykonanych na zlecenie Gminy Kraków, należy stwierdzić, iż informacje i dane w nich zawarte nie są wystarczające do uznania, że w przedmiotowym przypadku doszło do szkody w środowisku. Ale nie pozwalają również na stwierdzenie, że brak jest przesłanek wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkoda w środowisku lub szkody w środowisku. Jednocześnie wykluczono możliwość zastosowania art. 24 ust. 7 ustawy szkodowej.

Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 171 dni. Okres trwania przedmiotowego postępowania od wpływu zgłoszenia do wydania ww. postanowienia (przy uwzględnieniu art. 35 § 5 K.p.a.) wynosił 160 dni.

(akta kontroli str. 437-452, 1137-1142, 1149-1176, 1312-1319)

2.3. W latach 2018 - 2022 wprowadzono do Rejestru szkód (na dzień kontroli NIK, tj. 22 listopada 2022 r.) ogółem 14 zgłoszeń dokonanych w trybie art. 11 ust. 1, art. 13 oraz art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej, z tego dziesięć zgłoszeń w trakcie kontroli NIK³⁶. Liczba dni od daty zgłoszenia do wprowadzenia do Rejestru szkód wynosiła od 14 dni³⁷ (dot. zgłoszenia w trybie art. 13 ww. ustawy) do 1 535 dni³⁸ (dot. zgłoszenia

³⁶Sprawy znak: 1. ZS.512.2.9.2019.ZW; 2. ZS.512.1.4.2022.UW; 3. ZS.512.3.2018.MK; 4. ZS.512.1.7.2021.UW; 5. ZS.512.4.2022.MK; 6. ZS.512.2.2022.MK; 7. ZS.512.3.2021.MKub; 8. ZS.512.2.6.2019.MKub; 9. ZS.512.1.11.2022.UW.; 10. ZS.512.2.11.2019.ZW.

³⁷ Sprawa znak: ZS.511.2.2018.MK.

³⁸ Sprawa znak: ZS.512.3.2018.MK.

w trybie art. 24 ust 1 ww. ustawy). W wyniku badania 10 spraw³⁹ wpisanych do Rejestru szkód, stwierdzono, że wpisy dokonano zgodnie z dokumentacją (były kompletne).

(akta kontroli str. 396-407, 456-487, 563-578, 922, 923, 1373, 1374, 1386)

W okresie objętym kontrolą w ramach zgłoszenia do RDOŚ dokonanego z art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej w dwóch sprawach wnoszono o podjęcie działań zapobiegawczych lub naprawczych w trybie art. 16 ustawy szkodowej, z tego:

- w sprawie ZS.512.3.2018.MK w związku z wystąpieniem szkody w środowisku w powierzchni ziemi i wodach powstałej w wyniku pożaru odpadów składowanych przez spółkę. Z uwagi na zaleganie odpadów postępowanie zostało zawieszono przez Regionalnego Dyrektora postanowieniem z 29 marca 2019 r. na podstawie art. 24a ust. 1 ustawy szkodowej do czasu usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Jednocześnie teren ten został wpisany przez starostę do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi. Opisano szczegółowo w punkcie 7 wystąpienia pokontrolnego.
- w sprawie ZS.512.1.7.2020.MKub w związku z nielegalnym magazynowaniem odpadów pochodzących z przemysłu chemicznego o charakterze odpadów niebezpiecznych magazynowanych w hali magazynowej oraz przed tym obiektem. W związku z otrzymaniem zgłoszenia RDOŚ wezwał zgłaszającego (gminę) o uzupełnienie zgłoszenia o elementy które zgodnie z art. 24 ust.3 ustawy szkodowej zgłoszenie winno zawierać. Zgłaszający (gmina) nie udzielił odpowiedzi. Regionalny Dyrektor postanowieniem z 11 kwietnia 2022 r. odmówił wszczęcia postępowania. W uzasadnieniu do ww. postanowienia podano m.in., że informacje przedłożone przez zgłaszającego nie uprawdopodobniają wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i szkody w środowisku a zatem nie dają również podstaw do podjęcia przez RDOŚ działań zapobiegawczych lub naprawczych na podstawie art. 16 ustawy szkodowej.

(akta kontroli str. 478-479, 504, 520-522, .914-921, 1292, 1293, 1312, 1313, 1137-1140)

W badanym okresie w trzech sprawach⁴⁰ wydano decyzje ustalające plan remediacji (dot. zgłoszeń w trybie art. 11 ust. 1 oraz art. 13 ustawy szkodowej), z tego:

- a) w sprawie zgłoszenia szkody złożonej 29 kwietnia 2019 r. w trybie art. 11 ust 1 ustawy szkodowej (sprawa znak: ZS.511.1.2019. MKub) decyzją Regionalnego Dyrektora z 28 lutego 2020 r. uzgodniono warunki przeprowadzenia działań naprawczych polegających na remediacji zanieczyszczenia gleby i ziemi substancjami powodującymi ryzyko szczególnie istotnymi dla ochrony powierzchni ziemi. Ustalono, że remediacja rozpocznie się nie później niż w dniu następnym od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna. Regionalny Dyrektor zostanie powiadomiony o terminie rozpoczęcia remediacji minimum 7 dni przed jej planowanym rozpoczęciem. Zakończenie remediacji ustalono nie później niż 31 grudnia 2021 r. Następnie decyzją z 28 grudnia 2021 r. orzeczono zmianę w części decyzji Regionalnego Dyrektora z 28 lutego 2020 r.⁴¹ Zakończenie remediacji ustalono nie później niż 31 grudnia 2023 r. (opisano szczegółowo w pkt 2.2.1. a wystąpienia pokontrolnego);
- b) w sprawie zgłoszenia szkody złożonej 9 lipca 2021 r. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy szkodowej (sprawa znak: ZS. 511.2.2021.MK) decyzją Regionalnego Dyrektora

³⁹ Sprawy znak: 1. ZS.511.1.2019.MKUB; 2. ZS.511.2.2021.MK; 3. ZS.511.2.2018.MK; 4. ZS.512.2.9.2019.ZW; 5. ZS.512.1.4.2022.UW; 6. ZS.512.3.2018.MK; 7. ZS.512.1.7.2021.UW; 8. ZS.512.4.2022.MK; 9. ZS.512.2.2022.MK; 10. ZS.512.2.7.2019.MK.

⁴⁰ Sprawy znak: 1. ZS.511.1.2019.Mkub; 2. ZS.511.2.2021.MK; 3. ZS.511.2.2018.MK.

⁴¹ Wniosek z 4 października 2021 r. firmy do RDOŚ o zmianę decyzji Regionalnego Dyrektora z 28 lutego 2020 r.

z 24 lutego 2022 r. ustalono plan remediacji szkody w środowisku. Rozpoczęcie remediacji ustalono na I kwartał 2022 r. (nie wcześniej niż w dniu w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna). Zakończenie remediacji ustalono nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r. Pismem 12 lipca 2022 r. poinformowano RDOŚ o planowanym rozpoczęciu prac remediacyjnych metodą *EX SITU* od 13 lipca 2022 r. Następnie decyzją Regionalnego Dyrektora z 22 listopada 2022 r. orzeczono zmianę terminu zakończenia remediacji nie później niż 30 kwietnia 2023 r.⁴² (opisano szczegółowo w pkt 2.2.1. b wystąpienia pokontrolnego);

- c) w sprawie zgłoszenia wniosku z 29 czerwca 2018 r. złożonej w trybie art. 13 ustawy szkodowej (sprawa znak: ZS.511.2.2018.MK), decyzją Regionalnego Dyrektora z 14 czerwca 2019 r. ustalono plan remediacji zanieczyszczonej gleby i ziemi. Termin rozpoczęcia remediacji zaplanowano na przełom lipca/ sierpnia 2019 r. (nie wcześniej niż w dniu w którym decyzja stanie się ostateczna, natomiast zakończenie remediacji ustalono nie później niż w dniu 29 lutego 2020 r.). Następnie decyzją Regionalnego Dyrektora z 10 lutego 2020 r. orzeczono zmianę terminu rozpoczęcia remediacji na luty/ marzec 2020 r., natomiast zakończenia remediacji ustalono nie później niż w dniu 30 kwietnia 2020 r. Ponownie decyzją Regionalnego Dyrektora z 30 kwietnia 2020 r. orzeczono zmianę terminu rozpoczęcia remediacji na maj 2020 r., natomiast zakończenia remediacji ustalono nie później niż w dniu 30 września 2020 r. (opisano szczegółowo w pkt 2.2.1. c wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 454, 875, 876, 1222-1267, 1299-1306, 1404-1408)

Regionalny Dyrektor nie prowadził kontroli prawidłowości wykonania decyzji ustalających plan remediacji w ww. podmiotach korzystających ze środowiska.

(akta kontroli str. 1306, 1388)

W okresie objętym kontrolą do wydziału ZS wpłynęła (20 lipca 2020 r.) jedna informacja o zakończeniu działań naprawczych w jednej sprawie⁴³ ustalonych decyzją z 14 czerwca 2019 r. (zmieniona następnie decyzjami z 10 lutego i 30 kwietnia 2020 r.) na wniosek firmy złożony w trybie art. 13 ustawy szkodowej. Do informacji o zakończeniu działań naprawczych dołączono sprawozdanie z przeprowadzonej remediacji gruntu metodą *EX SITU* potwierdzającą zakończenie remediacji. RDOŚ dokumentował oceny przeprowadzenia remediacji oraz poinformował o wynikach przeprowadzonej oceny strony postępowania. Teren ten został wpisany do Rejestru szkód. Po zakończeniu działań naprawczych zapisy w rejestrze zostały zaktualizowane zgodnie z art. 26 ustawy szkodowej o dane z przeprowadzonej remediacji, m.in.:

- wydobyto warstwę gleby i ziemi do głębokości 2,0 m, z obszaru o powierzchni 156 m², na którym stwierdzono ponadnormatywne zawartości substancji powodujących ryzyko;
- zanieczyszczona gleba i ziemia zostały przekazane podmiotowi, posiadającemu uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarowania tego typu odpadami;
- usunięcie zanieczyszczonej gleby i ziemi potwierdzono badaniami próbek ze ścian i z dna powstałego wykopu. Powstały wykop został uzupełniony gruntem wolnym od zanieczyszczeń;
- po przeprowadzeniu remediacji, zawartość w glebie i ziemi substancji powodujących ryzyko, mieściła się w granicach zawartości dopuszczalnej

⁴² Pismem z 4 listopada 2022 r. do RDOŚ firma zawnioskowała o zmianę pierwotnie planowanego terminu zakończenia remediacji na 30 kwietnia 2023 r. Wniosek uzasadniono m.in. faktem, że realizacja remediacji prowadzona jest równoległe z pracami inwestycyjnymi w ramach modernizacji Terminalu Paliw, w wyniku których część terenu przewidzianego do remediacji jest niedostępna.

⁴³ Sprawa znak: 511.2.2018.MK.

określonej dla IV grupy gruntów ustalonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi⁴⁴.

(akta kontroli str. 456-458, 1254, 1264-1268, 1303-1306, 1374-1375)

Naczelnik wydziału ZS wyjaśniła, że:

- RDOŚ nie posiada uprawnień kontrolnych pozwalających na sprawowanie nadzoru w zakresie podejmowanych działań naprawczych szkód w środowisku o których mowa w ustawie szkodowej. Jedynym sposobem weryfikacji zgodności przeprowadzonej remediacji w ramach działań naprawczych szkody w środowisku w powierzchni ziemi (jw.) była weryfikacja zgodności przeprowadzonych działań naprawczych, przedstawionych w dokumentacji z ich prowadzenia z zapisami wydanej decyzji;
- wszystkie decyzje ustalające plan remediacji wydawane przez Regionalnego Dyrektora są przesyłane do wiadomości WIOŚ, która w przypadku otrzymania sygnałów o nieprawidłowej realizacji warunków decyzji, może przeprowadzić kontrolę zgodności realizowanych prac w terenie z zapisami decyzji;
- nie było dotychczas zgłoszeń nieprawidłowego prowadzenia działań naprawczych, dających podstawy do wystąpienia do organu kontrolnego jakim jest wojewódzki inspektor ochrony środowiska, wykonujący zadania w zakresie zapobiegania szkodom w środowisku i ich naprawy;
- zgodnie z informacją otrzymaną w sprawie (ZS.511.1.2019.MKub) od przedstawiciela firmy prace remediacyjne jeszcze się nie rozpoczęły, gdyż spółka jest w trakcie uzyskiwania pozwolenia na budowę;
- w sprawie (ZS.511.2.2021) na terenie terminalu paliw prowadzona jest remediacja zarówno historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi jak i szkody w środowisku. W ocenie RDOŚ zmiana terminu zakończenia realizacji remediacji (do dnia 30 kwietnia 2023 r.) nie wpłynie negatywnie na stan środowiska oraz zakładanego w wyniku remediacji efektu ekologicznego. Aktualnie prace remediacyjne są w trakcie realizacji.

(akta kontroli str. 11, 241, 246, 1387-1389, 1400-1403)

W okresie badanym do trzech postanowień o odmowie wszczęcia postępowania⁴⁵ wniesiono zażalenia do Generalnego Dyrektora za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora. Dokumentację przekazano w sprawie:

- ZS.511.2.5.2018 MK w terminie pięciu od dnia wniesienia zażalenia na postanowienie (tj. 12 lutego 2019 r.). Regionalnemu Dyrektorowi zgłoszono, m.in. możliwość wystąpienia szkody w środowisku oraz nieodwracalnego zniszczenia dużych populacji roślin chronionych oraz siedlisk, w wyniku realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopalin ze złoża oraz instalacją do jej przerobu. Z przedstawionych w zgłoszeniu informacji wynikało że aktualnie prowadzone były prace zmierzające do uzyskania koncesji i innych wymaganych zezwoleń, natomiast sama działalność podana w zgłoszeniu jako powodująca bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku, związana z wydobywaniem kopalin ze złoża oraz z instalacją do jej przerobu dla której gmina wydała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (23 kwietnia 2018 r.), jeszcze nie rozpoczęła. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, iż bezpośredniego zagrożenie szkodą w środowisku może być stwierdzone dla działalności już prowadzonej a nie planowanej. Podmiot korzystający ze środowiska, który nie prowadzi jeszcze działalności, ale jest na etapie uzyskiwania stosownych dokumentów, w oparciu o które będzie ona prowadzona, ma również możliwość ubiegania się o decyzje/ postanowienia które dopuszczają negatywny wpływ na

⁴⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1395

⁴⁵ Sprawy znak: 1. ZS.512.2.5.2018.MK; 2. ZS.512.7.2019.MK; 3. ZS.512.1.7.2022.

gatunki chronione i chronione siedliska przyrodnicze, tym samym zwolnią z odpowiedzialności wynikającej z przepisów ustawy szkodowej, za zniszczenia w chronionych elementach przyrody w zakresie uwzględnionym w tych decyzjach/postanowieniach. Postanowieniem z 22 marca 2019 r. Generalny Dyrektor utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

- ZS.512.2.7.2019.MK dokumentację przekazano w terminie siedmiu dni od dnia wniesienia zażalenia na postanowienie (tj. 11 marca 2020 r.). Regionalnemu Dyrektorowi zgłoszono szkodę w środowisku w gatunkach chronionych, na terenie obszaru Natura 2000 *Dolina Dolnej Skawy*, w wyniku prowadzenia polowań zbiorowych na ptactwo wodne przez OHZ Polskiego Związku Łowieckiego. Postanowieniem z 9 lipca 2020 r. Generalny Dyrektor uchylił w całości postanowienie Regionalnego Dyrektora i orzekł o wszczęciu postępowania przed organem I instancji. W ocenie GDOŚ m.in. brak wszczęcia postępowania zgodnie z art. 24 ust. 5 ustawy szkodowej, uniemożliwił właściwe przeprowadzenie postępowania dowodowego oraz nie pozwolił na wyjaśnienie wszystkich istotnych w sprawie kwestii. W ww. postanowieniu GDOŚ podano m.in., że tryb, w jakim RDOŚ przeprowadził postępowanie przed wydaniem postanowienia nie pozwolił stronie skarżącej na zapoznanie się z dokumentami, które RDOŚ zgromadził w jego trakcie, oraz wypowiedzenia się co do ich treści. Swoje uwagi strona skarżąca mogła wyrazić dopiero w postaci zarzutów w zażaleniu. Dalsze działania RDOŚ w ww. sprawie opisano w pkt. 2.2.2. wystąpienia pokontrolnego.
- ZS.512.1.7.2022.MK dokumentację przekazano w terminie sześciu dni od dnia wniesienia zażalenia na postanowienie (tj. 13 lipca 2022 r.). Regionalnemu Dyrektorowi zgłoszono szkodę w środowisku w gatunkach chronionych bociana białego i bociana czarnego, w wyniku rozpoczętej w lutym 2022 r. budowy obwodnicy. W postanowieniu z 29 czerwca 2022 r. Regionalnego Dyrektora o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych podano m.in., że prace związane z budową obwodnicy nie wpłyną znacząco negatywnie na właściwy stan ochrony gatunków chronionych bociana białego i czarnego, zatem nie można uznać że występuje bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku dla ww. gatunków chronionych. W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach znalazł się zapis o obowiązku prowadzenia prac pod nadzorem przyrodnika z doświadczeniem pracy w terenie, posiadającego wiedzę i umiejętności rozpoznawania gatunków w szeroki zakresie (ptaki, płazy, gady, ssaki, bezkręgowce, grzyby i rośliny). Nadzorem przyrodniczym w szczególności objęto zapewnienie ochrony miejsc chronionych gatunków ptaków i innych zwierząt w trakcie usuwania drzew lub krzewów w okresie lęgowym. Ponadto wskazano, iż prace związane z wycinką drzew i karczowaniem krzewów należy prowadzić poza okresem lęgowym, tj. poza okresem 1 marca do 15 października, a w przypadku prowadzenia wycinki w okresie lęgowym, prace należy prowadzić pod ścisłym nadzorem przyrodniczym. Jednocześnie zaznaczono, że w sytuacji występowania gatunków chronionych gniazd ptasich lub budek lęgowych w obrębie drzew lub krzewów przeznaczonych do wycinki, prace należy wstrzymać w celu uzyskania decyzji derogacyjnej, zezwalającej na czynności podlegające zakazom w stosunku do gatunków objętych ochroną. Przystępując do realizacji budowy obwodnicy, inwestor zlecił prowadzenie nadzoru przyrodniczego. W efekcie prowadzonego nadzoru, do RDOŚ wpłynęły (21 lutego 2022 r.) trzy wnioski⁴⁶. Regionalny Dyrektor (25 marca 2022 r.) wydał zezwolenie na czynności podlegające zakazom

⁴⁶ Dwa wnioski w sprawie wydania zezwolenia na odstąpienie od niektórych czynności zakazanych w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków objętych ochroną oraz jeden wniosek w sprawie wydania zezwolenia na odstąpienie od niektórych czynności zakazanych w stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną.

w stosunku do gatunków objętych ochroną. Aktualnie sprawa jest w toku⁴⁷.
(akta kontroli str. 455, 579, 580, 789-796, 924-984, 988-991, 1322-1326)

3. W okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor:

- nie podejmował i nie prowadził działań zapobiegawczych lub naprawczych które wynikałyby z art. 16 ustawy szkodowej (dla realizacji których konieczne byłoby ustalenie harmonogramu działań). W tym również nie ponosił nakładów (kosztów) w tym zakresie oraz nie występował o ich zwrot;
- nie podejmował decyzji o zaniechaniu działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach;
- nie wydawał decyzji nakładających na podmioty korzystające ze środowiska prowadzące działalność obowiązek wykonania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi lub pomiarów zawartości substancji w wodzie lub monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

(akta kontroli str. 11, 241 - 243, 247, 248, 270, 1380)

4. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono badania laboratoryjne gleby i ziemi oraz wód powierzchniowych w jednej sprawie szkodowej zgłoszonej przez osobę fizyczną 11 kwietnia 2011 r.⁴⁸. W związku z możliwością wystąpienia szkody w środowisku w powierzchni ziemi i w wodzie, w wyniku nieprawidłowego odprowadzenia ścieków z posesji RDOŚ zlecił w latach 2018-2021 wykonanie ekspertyzy *czy odprowadzenie nieoczyszczonych ścieków z szamb (...), doprowadziło do powstania szkody lub bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w powierzchni ziemi, w miejscu ich odprowadzenia oraz zanieczyszczenia wody w studni*. W 2018 r. w trakcie etapu I prac wykonano badanie gruntu oraz wód powierzchniowych i podziemnych⁴⁹. Natomiast w 2021 r. w trakcie etapu II prac przeprowadzono badania geologiczne⁵⁰ oraz sporządzono ekspertyzę końcową.

Pismem z 28 lutego 2022 r. Regionalny Dyrektor poinformowano strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia się co do zabranych dowodów i materiałów w ww. sprawie⁵¹. Uwagi do zgromadzonego materiału wniosła strona postępowania, równocześnie zwracając się (pismo z 24 marca 2022 r.) o przedłużenie postępowania, w celu możliwości dostarczenia dodatkowych dowodów. RDOŚ wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy na 30 czerwca 2022 r. Przed upływem wskazanego terminu strona postępowania poinformowała RDOŚ, że wystąpiła do WIOŚ o przeprowadzenie kontroli w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy w celu uwzględnienia ustaleń w przedmiotowej sprawie. Z uwagi na powyższe RDOŚ wyznaczył ponownie termin załatwienia sprawy na 30 września 2022 r. W związku z przesunięciem terminu kontroli WIOŚ w gminie Regionalny Dyrektor na wniosek strony wyznaczył na nowo termin załatwienia ww. sprawy na 30 grudnia 2022 r.

(akta kontroli str. 242, 243, 488-503, 811-824, 838-872, 877, 892-913, 1445)

W związku z koniecznością opracowania ww. ekspertyzy 29 stycznia 2018 r. założono w RDOŚ (na podstawie art. 16 a ust. 2 pkt 1 ustawy szkodowej) *Harmonogram zadań Regionalnego Dyrektora (...) w zakresie bezpośrednich zagrożeń szkodą w*

⁴⁷ Generalny Dyrektor do dnia kontroli NIK nie wydał rozstrzygnięcia.

⁴⁸ Dot. sprawy szkodowej znak: ZS.512.8.2017.H.CH zgłoszonej przez osobę fizyczną 11 kwietnia 2011 r. Postanowieniem z 19 grudnia 2011 r. po przeprowadzeniu czynności w RDOŚ odmówił wszczęcia postępowania w sprawie szkodowej. Wskutek dwóch wyroków sądowych WSA i NSA, Regionalny Dyrektor postanowieniem z 11 grudnia 2017 r. wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzanie działań naprawczych.

⁴⁹ Sporządzono opracowanie pn. Dokumentacja badań terenowych i laboratoryjnych.

⁵⁰ Sporządzono opracowanie pn. Dokumentacja geologiczna prac geologicznych niekończących udokumentowaniem zasobów wód podziemnych.

⁵¹ Sprawa znak: ZS.512.8.2017.UW.

środowisku i szkody w środowisku, o którym mowa w art. 16a ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. Powyższy harmonogram został zaktualizowany 10 stycznia 2022 r. Zadanie przewidziane w harmonogramie⁵² realizowane było z budżetu RDOŚ. Skany ww. harmonogramu z 2018 r. oraz zaktualizowanego w 2022 r. przekazano 15 września 2022 r. do GDOŚ.

(akta kontroli str. 1381-1385)

Wymienione ekspertyzy⁵³ wykonane na zlecenie RDOŚ dotyczyły postępowania w sprawie szkody⁵⁴ zgłoszonej przez osobę fizyczną 11 kwietnia 2011 r. prowadzonego przez RDOŚ na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy szkodowej. Celem tych ekspertyz było potwierdzenie zaistniałej szkody w środowisku w powierzchni ziemi i w wodach, przed wydaniem decyzji nakazującej przeprowadzenie działań naprawczych w oparciu o art. 15 ust. 1 ustawy szkodowej.

(akta kontroli str. 659, 808-824,877)

Naczelnik wydziału ZS wyjaśniła, że:

- przedmiotowe badania przeprowadzono na podstawie art. 20 ust 5 ustawy szkodowej a uzyskane wyniki miały na celu wskazanie, czy odprowadzenie nieoczyszczonych ścieków z szamb rurą do jaru doprowadziło do powstania szkody lub bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w powierzchni ziemi oraz w wodach podziemnych;
- obowiązek badań wynikał również z wyroku WSA⁵⁵ z dnia 17 maja 2016 r. w którym wskazano, że *konieczne było przeprowadzenie stosownych badań gleby w miejscu zrzutów ścieków, jak i badań jakości wody w studni skarżącej. Dopiero wyniki tych badań będą mogły stanowić podstawę do wydania stosownego rozstrzygnięcia.* NSA⁵⁶ w wyroku z 11 lipca 2017 r. podzielił stanowisko sądu I instancji;
- powodem rozdzielenia wykonania badań w przedmiotowej sprawie był każdorazowy brak środków w planie finansowym RDOŚ. Dla potrzeb opracowania pełnej ekspertyzy należało ustalić kierunek spływu wód podziemnych w terenie, a tym samym wykonać stosowne roboty geologiczne. Prace te wymagały wcześniejszego opracowania i zatwierdzenia projektu robót geologicznych. Fundusze na przeprowadzenie badań pozyskano w październiku 2018 r. w wyniku zwiększenia planu finansowego RDOŚ o środki GDOŚ i konieczne było ich rozliczenie jeszcze w tym samym roku. Natomiast krótki okres czasu uniemożliwił przeprowadzenie badań w pełnym zakresie. Aby nie utracić przyznanych funduszy zdecydowano o podzieleniu zadania na dwa etapy. W etapie I wykonano prace które nie wymagały wcześniejszego uzgodnienia. Wniosek o zatwierdzenie projektu robót geologicznych złożono 11 stycznia 2019 r. Marszałek Województwa Małopolskiego zatwierdził ww. projekt decyzją z 30 kwietnia 2019 r. na okres jednego roku od dnia uprawomocnienia się decyzji. Z uwagi na brak funduszy w planie finansowym RDOŚ prace nie zostały zrealizowane w nałożonym terminie i konieczne było wystąpienie z wnioskiem o ponowne zatwierdzenie projektu. Projekt prac geologicznych został ponownie zatwierdzony decyzją Marszałka Województwa Małopolskiego z 28 lipca 2020 r. na okres dwóch lat od uprawomocnienia się decyzji. Dalszy ciąg badań udało się zrealizować w 2021 r., z oszczędności, które miały stanowić wkład własny do innego projektu dofinansowywanego z WFOŚiGW⁵⁷. Jednak z uwagi na fakt braku możliwości

⁵² Celem zadania była ocena, czy odprowadzenie ścieków rurą do jaru w miejscowości doprowadziło do bezpośredniego zagrożenia szkodą w powierzchni ziemi i wodach podziemnych. Podstawa wykonania działań, wyrok NSA z 11 lipca 2017 r. sygn. akt II OSK 2054/16.

⁵³ Ekspertyzy dotyczyły badań laboratoryjnych gleby i ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

⁵⁴ Sprawa znak: ZS.512.8.2017.HCh.

⁵⁵ Wojewódzki Sąd Administracyjny, Sygn. akt IV SA/Wa 26/16.

⁵⁶ Naczelny Sąd Administracyjny, Sygn. akt II OSK 2054/16.

⁵⁷ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

wykonania tamtego zadania środki te przeznaczone na wykonanie II etapu przedmiotowej ekspertyzy;

- po przeanalizowaniu uzyskanych wyników, jak i rodzaju prowadzonej działalności nie potwierdzono występowania bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku w rozumieniu ustawy szkodowej. Natomiast stwierdzono mikrobiologiczne zanieczyszczenia wód. Ocena mikrobiologiczna wód podziemnych nie została ujęta w harmonogramie badań prowadzonych w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i w tym zakresie nie ma możliwości odniesienia się do stanu jednolitej części wód podziemnych. Na dzień dzisiejszy (25 października 2022 r.) nie potwierdzono występowania szkody w środowisku w powierzchni ziemi i w wodzie. O mikrobiologicznych zanieczyszczeniach wód poinformowano urząd gminy;
- wykonana ekspertyza nie potwierdziła wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, w związku z czym działania określone w art. 16a ust. 2 pkt 2 i 3) ustawy szkodowej nie będą podejmowane. Nie będą podejmowane również działania wskazane w art. 17 ustawy szkodowej.
(akta kontroli str. 242, 660, 808 -811, 877-880, 1380)

4.1. W RDOŚ w okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące uregulowania wewnętrzne z zakresu zasad udzielania zamówień publicznych:

- Regulamin udzielania zamówień publicznych w GDOŚ i w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska, dalej: Regulamin udzielania zamówień publicznych w GDOŚ (w 2018 r. obowiązywały kolejno trzy Regulaminy udzielania zamówień publicznych w GDOŚ⁵⁸);
- Regulamin udzielania zamówień publicznych w RDOŚ (od 2019 r. obowiązywały kolejno dwa Regulaminy udzielania zamówień publicznych w RDOŚ⁵⁹).
(akta kontroli str. 605-646, 672-700)

Szczegółową kontrolą objęto postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie ww. ekspertyz w 2018 r. (Etap I) oraz w 2021 r. (Etap II). Zakupu dokonano na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶⁰ (dot. etapu I) jak i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶¹ (dot. etapu II) gdzie nie stosuje się przepisów ustawy Pzp jeśli wartość zamówienia nie była równa lub większa od 130 000 zł. W każdym przypadku zgodnie z obowiązującym w RDOŚ regulaminem udzielania zamówień publicznych zastosowano właściwą procedurę postępowania do zamówień publicznych do których nie miały zastosowania przepisy ustawy prawo zamówień publicznych oraz prawidłowo wybrano wykonawcę zamówienia. Wydatki RDOŚ na przedmiotowe ekspertyzy stanowiły kwotę 23,4 tys. zł w 2018 r. (etap I) oraz

⁵⁸ 1. Regulamin Regulaminy udzielania zamówień publicznych w GDOŚ wprowadzony Zarządzeniem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 3 stycznia 2018 r. w sprawie udzielenia zamówień publicznych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska (Dz. Urz. GDOŚ poz. 1 – obowiązujący do 8 maja 2018 r.). 2. Regulamin Regulaminy udzielania zamówień publicznych w GDOŚ wprowadzony Zarządzeniem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 9 maja 2018 r. w sprawie udzielenia zamówień publicznych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska (Dz. Urz. GDOŚ poz. 5 – obowiązujący do 12 grudnia 2018 r.). 3. Regulamin Regulaminy udzielania zamówień publicznych w GDOŚ wprowadzony Zarządzeniem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie udzielenia zamówień publicznych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska (Dz. Urz. GDOŚ poz. 6 – obowiązujący do 1 stycznia 2019 r.).

⁵⁹ 1. Regulamin udzielania zamówień publicznych w RDOŚ wprowadzony Zarządzeniem nr 1/19 Regionalnego Dyrektora z dnia 7 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie (obowiązujący od 2 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020r.); 2. Regulamin udzielania zamówień publicznych w RDOŚ wprowadzony Zarządzeniem nr 23/20 Regionalnego Dyrektora z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie (obowiązujący od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli NIK.)

⁶⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.; dalej: *poprzednio obowiązująca ustawa Pzp*.

⁶¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.; dalej: *ustawa Pzp*.

19,9 tys. zł w 2021 r (etap II). Laboratorium badawcze wykonujące badania próbek gleby i ziemi oraz wód powierzchniowych posiadało ważną akredytację. Prace zostały wykonane zgodnie z zawartymi umowami⁶².

(akta kontroli str. 647-658, 681-687, 629, 630, 634, 635, 645-658, 797-824, 833-837)

5. W okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor nie ponosił kosztów na opracowanie i oceny projektów działań zapobiegawczych lub naprawczych, w tym projektów alternatywnych.

(akta kontroli str. 243, 250)

5.1. W okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor nie występował do podmiotu korzystającego ze środowiska, albo władającego powierzchnią z żądaniem zwrotu poniesionych kosztów w 2018 oraz 2021 r. (jw.) na gromadzenie danych i ocenę bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, dla potrzeb oceny wystąpienia zagrożenia szkodą lub szkody w powierzchni ziemi i wodach podziemnych.

(akta kontroli str. 243, 249)

6. Analiza 10 wpisów dokonanych w okresie objętym kontrolą w Rejestrze szkód (dot. 10 spraw⁶³) wykazała, że wprowadzono pełne informacje dotyczące zagrożeń szkodą lub szkody w środowisku i dokonywano ich aktualizacji. Informacje o statusie postępowania, wprowadzane były do Rejestru szkód w przypadku:

- zgłoszenia w trybie art. 11 ust.1/ art. 13 ustawy szkodowej w terminie 5 dni od daty otrzymania informacji o zakończenia remediacji⁶⁴; 22 dni od wydania decyzji zmieniającej plan remediacji⁶⁵/ 48 dni od daty wydania decyzji ustalającej plan remediacji⁶⁶;
- zgłoszenia w trybie art. 24 ust.1 ustawy szkodowej od 2 dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania⁶⁷ do 1 285 dni w przypadku wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania⁶⁸.

(akta kontroli str. 463-472, 922, 923, 1330-1372, 1375-1377)

7. W okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor zawieszał postępowanie (wszczęte na podstawie art. 24 ust. 5) w trzech przypadkach:

- postanowieniem Regionalnego Dyrektora z 10 kwietnia 2018 r.⁶⁹ zawieszono postępowanie w sprawie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych na obszarze Natura 2000 *Skawiński Obszar Łąkowy*. Przyczyną zawieszenia było ustalenie w trakcie przeprowadzonych oględzin (10 kwietnia 2018 r.) zeskładowanych odpadów⁷⁰. Pismem z 10 sierpnia 2018 r.⁷¹ UMK Wydział Kształtowania Środowiska poinformował Regionalnego Dyrektora o usunięciu odpadów z terenu ww. działek. Zawieszenie postępowania trwało 154 dni. Postanowieniem z 12 września 2018 r. Regionalny Dyrektor podjął z urzędu ponownie zawieszono postępowanie w sprawie zagrożenia szkodą w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych na obszarze Natura 2000 *Skawiński Obszar Łąkowy*. Ww. postępowanie podjęto zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy szkodowej w terminie dwóch miesięcy od dnia powzięcia informacji o usunięciu

⁶² Dotyczy umowy 179/ 2018 z 4 grudnia 2018 r. i umowy nr 54/RDOŚ/2021/ZS z 9 lipca 2021 r.

⁶³ Sprawy znak: 1. ZS.511.1.2019.MKUB; 2. ZS.511.2.2021.MK; 3. ZS.511.2.2018.MK; 4. ZS.512.2.9.2019.ZW; 5. ZS.512.1.4.2022.UW; 6. ZS.512.3.2018.MK; 7. ZS.512.1.7.2021.UW; 8. ZS.512.4.2022.MK; 9. ZS.512.2.2022.MK; 10. ZS.512.2.7.2019.MK.

⁶⁴ Sprawa znak: ZS.511.2.2018.MK

⁶⁵ Sprawa znak: ZS.511.1.2019.MK

⁶⁶ Sprawa znak: ZS.511.2.2021.MK.

⁶⁷ Sprawa znak nr ZS.512.4.2022.MK.

⁶⁸ Sprawa znak nr ZS.512.3.2018.MK.

⁶⁹ Sprawa znak: ZS.512.5.2015.HCh.

⁷⁰ Odpady w postaci ziemi zmieszanej z gruzem, kamieniami i betonem.

⁷¹ RDOŚ otrzymał pismo 21 sierpnia 2018 r.

odpadów. Następnie decyzją Regionalnego Dyrektora z 16 listopada 2018 r. umorzono ww. postępowanie (od ww. decyzji nie wniesiono odwołania, decyzja jest ostateczna);

- postanowieniem Regionalnego Dyrektora z 29 marca 2019 r.⁷² zawieszono postępowanie w sprawie wydania decyzji nakazującej przeprowadzenie działań naprawczych w związku ze zgłoszeniem wystąpienia szkody w środowisku w powierzchni ziemi i w wodach powstałej w wyniku pożaru odpadów składowanych na terenie w Trzebini. Ww. postępowanie na dzień kontroli NIK , tj. 21 listopada 2022 r. było zawieszona (zawieszenie trwa 1 330 dni);
- postanowieniem Regionalnego Dyrektora z 7 marca 2022 r.⁷³ zawieszono postępowanie w sprawie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w wodach oraz w powierzchni ziemi w wyniku składowania odpadów na terenie kamieniołomu w miejscowości Płaza. Przyczyną zawieszenia było składowanie odpadów na terenie kamieniołomu. Pismem z 18 lipca 2022 r. Burmistrz Miasta Chrzanowa poinformował RDOŚ, że postępowanie w sprawie nakazu usunięcia odpadów zostało umorzone, decyzją z 13 lipca 2022 r. Z treści uzasadnienia do przedmiotowej decyzji wynikało, że część odpadów została usunięta a pozostałe odpady, zlokalizowane w wyrobiskach poeksploatacyjnych, są deponowane w związku z realizacją decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego z 7 lutego 2018 r. Zgodnie z informacją udzieloną RDOŚ 7 września 2022 r. przez Dyrektora Departamentu Środowiska UMWM⁷⁴ kontrola WIOŚ nie stwierdziła deponowania w ww. obiekcie innych odpadów niż dopuszczonych ww. decyzją Marszałka Województwa Małopolskiego oraz nie prowadzi się działań zmierzających do wydania nakazu usunięcia odpadów. Zawieszenie ww. postępowania trwało 191 dni. Postanowieniem z 14 września 2022 r. Regionalny Dyrektor podjął z urzędu zawieszona postępowanie w sprawie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w wodach oraz powierzchni ziemi w wyniku składowania odpadów na terenie kamieniołomu (postępowanie w toku). Ww. postępowanie podjęto zgodnie z art. 24a ust. 2 ustawy szkodowej w terminie dwóch miesięcy od dnia powzięcia informacji o usunięciu odpadów. Z uwagi na konieczność pozyskania dodatkowych informacji m.in. od WIOŚ, zawiadomieniem z 11 października 2022 r. wskazano nowy termin załatwienia sprawy na dzień 30 grudnia 2022 r.

(akta kontroli str. 243, 244, 504-522, 1271-1283, 1296-1298)

Naczelnik wydziału ZS wyjaśniła, że w przypadku sprawy:

- ZS.512.2015.HCh (zawieszona postanowieniem z 10 kwietnia 2018 r. Regionalnego Dyrektora jw.) Regionalna Dyrekcja pozostawała w kontakcie z Urzędem Miasta Krakowa (dalej: UMK) oraz służbami miasta co do stanu w jakim znajduje się sprawa m.in. otrzymano wiadomość od MPO⁷⁵ w której zgłoszono o odbiorze prac związanych z likwidacją wysypiska (29 maja 2018 r.). Następnie skierowano pismo do Gminy Miejskiej Kraków z zapytaniem, czy odpady z terenu działek zostały już usunięte. W odpowiedzi UMK (10 sierpnia 2018 r.) poinformował o usunięciu odpadów. W obrębie działek składowane były odpady w postaci ziemi zmieszanej z gruzem kamieniami, kamieniami i betonem, które nie stanowiły niebezpieczeństwa dla zdrowia lub życia ludzkiego albo zagrożenia wystąpienia poważnych szkód dla interesu społecznego. W ocenie RDOŚ działania związane z przesunięciem ziemi, nawiezieniem materiału ziemnego oraz gruzu wzdłuż istniejącej drogi, na obszarze Natura 2000 *Skawiński Obszar Łąkowy* a później usunięcie zeskładowanych odpadów oraz wycinka jednego drzewa i kilku

⁷² Sprawa znak: ZS.512.3.2018.MK

⁷³ Sprawa znak: ZS.512.1.7.2021.UW.

⁷⁴ Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

⁷⁵ Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta Sp. z o.o. , dalej. MPO.

krzewów, nie spowodowały znaczącego wpływu na ww. obszar Natura 2000 jak i chronione siedliska. Finalnie, z uwagi na brak stwierdzonego zagrożenia szkodą w środowisku decyzją z 16 listopada 2018 r., postępowanie zostało umorzone. Zawieszenie postępowania do czasu usunięcia odpadów stanowiło zatem bardziej kwestię formalną.

- ZS.512.3.2018.MK (zawieszony postanowieniem Regionalnego Dyrektora z 29 marca 2019 r.) w związku z pożarem odpadów składowanych na terenie eksploatowanym przez spółkę w lipcu 2018 r. zostały pobrane próbki gleby i ziemi oraz odpadów do badań zleconych przez Starostwo Powiatowe w Chrzanowie. Próbkę pobierano z terenu, na którym składowane były odpady oraz z terenu pobliskich ogródków działkowych. Analiza przeprowadzonych badań została zawarta w *Raporcie z badań popiołów i pozostałości po spalaniu odpadów z terenu składowiska w Trzebini (...) oraz badań gleby na terenie pobliskich ogrodów działkowych*. Wyniki badań ujawniły podwyższone zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie i ziemi zarówno na terenie składowania opon jak i na działkach poza tym terenem. Natomiast wyniki badań na wymywalność odpadów, zawarte w przywołanym raporcie nie wskazywały, aby w związku z zaleganiem odpadów na działkach mogło dochodzić do zanieczyszczenia gleby i ziemi na tym terenie. Autorzy raportu powiązali ujawnione zanieczyszczenia z dawną działalnością prowadzoną na tych terenach, tj. odlewnią metali oraz zlikwidowanymi Zakładami Metalurgicznymi w Trzebini. W zaistniałej sytuacji Starosta Chrzanowski umieścił teren trzech zbadanych działek w wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. W związku z umieszczeniem ww. terenów w wykazie, Regionalny Dyrektor przeprowadził postępowanie w sprawie wydania decyzji o dokonaniu wpisu terenów ww. działek na których występuje potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Wydana decyzja (z 20 grudnia 2019 r.) o wpisie o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi terenu działek, w związku z wniesionym odwołaniem została uchylona przez Generalnego Dyrektora decyzją z 23 grudnia 2021 r. W jej uzasadnieniu GDOŚ wskazał m.in., że organ I instancji winien ustalić faktyczne władztwo przedmiotowej nieruchomości w oparciu o zaktualizowany wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i aktualne dane o charakterze katastralnym oraz ewentualne inne informacje mogące przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, takie jak rezultat postępowania sądowego ws. przekazania gruntu. Rozstrzygnięcie toczącego się przed sądem okręgowym postępowania w sprawie wydania właścicielom od Skarbu Państwa, nieruchomości w stanie wolnym od obciążeń, będzie miało wpływ na ustalenie faktycznego władającego działką. Zgodnie z zapisami art. 101 c ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁷⁶, decyzję o dokonaniu wpisu do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi kieruje się do władającego powierzchnią ziemi. Zatem ustalenie władającego jest niezbędnym do prawidłowego prowadzenia postępowania. W marcu 2022 r. pełnomocnik osób fizycznych ujawnionych w ewidencji gruntów jako właściciele przekazał informację z których wynikało, że postępowanie sądowe nie zostało zakończone, a odpady nadal znajdują się na tym terenie. W zaistniałej sytuacji Regionalny Dyrektor postanowieniem z 5 maja 2022 r. zawiesił postępowanie w sprawie wydania decyzji o dokonaniu wpisu do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi terenu działki. Biorąc pod uwagę, należy stwierdzić że RDOŚ miał wiedzę na temat postępowań prowadzonych przed innymi organami, a także wiedzę o fakcie, że

⁷⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 1973, ze zm.

odpady z przedmiotowego terenu nadal nie zostały usunięte. Natomiast wobec badań gleby i ziemi jakimi dysponował w przedmiotowej sprawie, które nie potwierdziły wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz stanu środowiska spowodowanego działaniem incydentalnym, jakim był pożar odpadów, nie było podstaw do przeprowadzenia aktualnych badań gleby i ziemi. W postępowaniu w sprawie szkody w środowisku w powierzchni ziemi i w wodach powstałej w wyniku pożaru odpadów składowanych na terenie eksploatowanym przez spółkę, również jest istotne rozstrzygnięcie kwestii władającego terenem, na którym doszło do pożaru odpadów. Zatem, oprócz odpadów zalegających na tym terenie, również brak możliwości ustalenia władającego jako strony postępowania, bez uprzedniego rozstrzygnięcia postępowania sądowego również stanowiłoby podstawę do zawieszenia tego postępowania. Wobec zgromadzonych w sprawie zgłaszanej szkody w środowisku informacji, w tym wyników badań, nie było podstaw do uznania, iż występuje zagrożenie dla zdrowia ludzi lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku, w związku z pożarem opon składowanych na terenie działek zlokalizowanych w Trzebini, które dawałyby podstawy do podjęcia przez Regionalnego Dyrektora działań zapobiegawczych lub naprawczych.

- ZS.512.1.7.2021.UW. (zawieszony postanowieniem Regionalnego Dyrektora z 7 marca 2022 r. jw.) przed zawieszeniem przeprowadzono czynności wyjaśniające, w trakcie których ustalono, że Burmistrz Miasta Chrzanowa wszczął postępowanie zmierzające do wydania nakazu usunięcia odpadów. Ponadto wyjaśniono, że część odpadów magazynowana była na podstawie decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego (z 7 lutego 2018 r.), udzielającej zezwolenia na przetwarzanie odpadów w procesie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w ramach robót rekultywacyjnych wyrobiska poeksploatacyjnego, zlokalizowanego na terenie kopalni kamienia. Dodatkowo Burmistrz Miasta Chrzanowa przedłożył (15 października 2021 r.) wyniki analiz fizyko-chemicznych próbek wody ze studni głębinowej oraz ze źródła zlokalizowanego na południu od kamieniołomu. Przedłożone wyniki wskazywały, że aktualne zawartości badanych parametrów spełniają wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁷⁷ i zgodnie z informacją Wodociągów Chrzanowskich skład chemiczny wody pobranej ze studni głębinowej praktycznie nie różnił się od wyników archiwalnych sprzed 2008 r. Sytuacja ta wskazywała, że pomimo składowania odpadów nie nastąpiło zanieczyszczenie środowiska wodnego.

(akta kontroli str. 1378, 1379, 1390-1399)

- 8.** W okresie objętym kontrolą do RDOŚ nie wpłynęły informacje o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, które byłyby spowodowane przez podmiot korzystający ze środowiska działający na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż Polska.

(akta kontroli str. 244, 251)

- 9.** W zakresie współdziałania w sprawach zapobiegania szkodom i usuwania skutków szkód w środowisku z innymi podmiotami Naczelnik wydziału ZS wyjaśniła, że RDOŚ współpracuje z innymi organami administracji państwowej i urzędami w zakresie pozyskania informacji, które umożliwią ustalenie czy w zgłoszonym przypadku mogło dojść do bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku. Zgłoszenia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku często dokonywane są przez organy gminy. O nieprawidłowościach informują również organizacje ekologiczne. W dalszej części wyjaśnień Naczelnik wydziału ZS podała

⁷⁷ Dz. U. poz. 2294.

m.in., że w latach 2018-2022 (na dzień kontroli NIK, tj. 17 października 2022 r. – przypis kontrolera NIK):

- na podstawie otrzymanych zgłoszeń⁷⁸ identyfikowane były podmioty prowadzące działalność stwarzającą ryzyko szkody w środowisku. W postępowaniach prowadzonych przez RDOŚ wykorzystywane były dołączane do zgłoszeń ustalenia z przeprowadzonych kontroli, wyniki przeprowadzonych badań oraz specjalistyczne opracowania. W toku prowadzonych czynności wyjaśniających i postępowań pozyskiwane były również informacje od innych organów i urzędów;
- w ramach postępowań prowadzonych na podstawie ustawy szkodowej RDOŚ nie uczestniczył w kontrolach prowadzonych przez organy inspekcji ochrony środowiska, co wynika z braku uprawnień tutejszego organu. Zgodnie z prawem pracownicy RDOŚ mogą przeprowadzać oględziny w ramach postępowań. Takie oględziny mają dużo mniejsze możliwości weryfikacji stanu środowiska, jednak często umożliwiają ustalenie jakiego zakresu szkód dotyczy postępowanie oraz pozwalają zebrać dowody na powyższe. Z uwagi na obostrzenia związane z pandemią spowodowaną wirusem COVID-19, RDOŚ ograniczył ilość wizji terenowych (w okresie badanym przeprowadzono dwie wizje w terenie – przypis kontrolera NIK). Ograniczone były również spotkania RDOŚ z innymi organami w sprawie zapobiegania szkodom w środowisku i usuwania szkód (w okresie badanym przeprowadzono jedno takie spotkanie – przypis kontrolera NIK);
- nie było bezpośredniej współpracy RDOŚ z Państwową Strażą Pożarną w zakresie usuwania skutków szkód w środowisku,
- na podstawie zgłoszeń w trybie art. 24 ustawy szkodowej nie wydawano nakazu przeprowadzenia działań naprawczych. Nie prowadzono również postępowań w zakresie zabezpieczania roszczeń związanych z korzystaniem ze środowiska;
- trzy podmioty wystąpiły do RDOŚ z wnioskiem o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych (opisano szczegółowo w pkt. 2.2.1. wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 12, 244, 245, 701,703,704)

Według przedstawionej NIK dokumentacji:

- RDOŚ występował do WIOŚ⁷⁹ z zapytaniem czy w przedmiotowym przypadku przeprowadzał kontrolę, wykonywał badania wody lub ziemi i wnosił o przekazanie protokołów z kontroli, wyników badań i ewentualnie zarządzeń pokontrolnych jeżeli były wydawane (np. pismo RDOŚ z 23 stycznia 2019 r. wraz z odpowiedzią WIOŚ⁸⁰, pismo RDOŚ z 17 września 2019 r. i 2 kwietnia 2020 r. wraz z odpowiedzią WIOŚ⁸¹, pismo RDOŚ z 29 sierpnia 2022 r.⁸² do WIOŚ, pismo RDOŚ z 7 października 2022 r.⁸³ do WIOŚ);
- jeżeli szkoda w środowisku lub bezpośrednie zagrożenie szkodą występowało w wodach, RDOŚ zwracał się o wynik badań monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych lub podziemnych do GIOŚ⁸⁴Departamentu Monitoringu Środowiska Regionalnego Wydziału Monitoringu w Krakowie o przesłanie

⁷⁸ Siedem zgłoszeń dokonanych było przez organy gmin, sześć zgłoszeń przez organy inspekcji ochrony środowiska jedno zgłoszenie przez Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie oraz 10 zgłoszeń przez organizacje ekologiczne i stowarzyszenia ekologiczne.

⁷⁹ Dotyczy zgłoszeń dokonanych przez organizacje ekologiczne, organ gminy lub inny podmiot gospodarczy bądź osobę fizyczną.

⁸⁰ Sprawa znak: ZS.512.3.2018.MK dot. wystąpienia szkody w środowisku w powierzchni ziemi i w wodach, powstałej w wyniku pożaru odpadów składowanych na terenie.

⁸¹ Sprawa znak: ZS.512.2.6.2019.MKub dot. wystąpienia szkody w środowisku w wodach, w powierzchni ziemi, oraz w gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych, w związku z zanieczyszczeniem potoku wprowadzonymi do niego ściekami.

⁸² Sprawa znak: ZS.512.8.2017.UW dot. postępowania w sprawie wystąpienia szkody w środowisku w powierzchni ziemi i wodzie, w wyniku nieprawidłowego odprowadzania ścieków z posesji.

⁸³ Sprawa znak: ZS.512.1.7.2021.UW dot. postępowania w sprawie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w wyniku składowania odpadów na terenie kamieniołomu.

⁸⁴ Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

posiadanych wyników badań wskazanej jednolitej części wód, które były konieczne do ustalenia czy w punkcie monitoringowym w okresie wskazanym do postania szkody doszło do zmiany stanu chemicznego oraz ekologicznego wód powierzchniowych lub stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych wskazujących na wystąpienie szkody w środowisku lub bezpośredniego zagrożenia szkodą (np. pismo RDOŚ z 2 lipca 2020 r.⁸⁵ wraz z odpowiedzią GIOŚ, pismo RDOŚ z 19 listopada 2021 r.⁸⁶ wraz z odpowiedzią GIOŚ);

- w toku prowadzonych czynności wyjaśniających i postępowań pozyskiwane były informacje od urzędów gmin (np. pismo RDOŚ z 12 maja 2022 r. w sprawie udostępnienia informacji o MPZP⁸⁷ w związku ze zgłoszeniem szkody, celem ustalenia właściwej grupy gruntów od której zależą dopuszczalne zawartości poszczególnych zanieczyszczeń w gruncie, względem których określone jest przekroczenie⁸⁸, pismo RDOŚ z 17 listopada 2021 r. pismo RDOŚ z 30 grudnia 2021 r. oraz pismo RDOŚ z 12 maja 2022 r. w sprawie zgłoszenia szkody w środowisku o udostępnienie informacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej prowadzonej na terenie gminy⁸⁹, pismo RDOŚ z 8 marca 2022 r. o przekazanie posiadanych informacji na temat rodzaju działalności prowadzonej przez podmioty wskazane w zgłoszeniu WIOŚ jako winni zanieczyszczenia gleby i ziemi na terenie działki⁹⁰);
- RDOŚ występował w toku prowadzonych postępowań szkodowych do właściwego starostwa o podanie m.in. danych osobowych władających powierzchnią ziemi, ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków dla działek na których doszło do zanieczyszczenia, informacji czy prowadzony rodzaj działalności która wskazana została w zgłoszeniu jako przyczyna szkody w środowisku wymaga odpowiedniego zezwolenia, np. na zbieranie odpadów lub czy oczyszczalnie przydomowe mogące powodować zanieczyszczania powierzchni ziemi lub wód podziemnych były zgłoszone (np. pismo RDOŚ z 27 listopada 2018 r.⁹¹, pismo RDOŚ z 11 lutego 2022 r.⁹², pismo RDOŚ z 8 czerwca 2022 r.⁹³);
- w okresie objętym kontrolą przeprowadzono dwie wizje terenowe, tj. 5 marca 2019 r. w elektrowni oraz na potoku w rejonie wylotów ścieków przemysłowo – deszczowych i odsolin odprowadzonych z elektrowni, w związku ze zgłoszeniem bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w wodach w wyniku odprowadzenia ścieków przemysłowych z elektrowni⁹⁴; 29 kwietnia 2022 r. na terenie działki⁹⁵;
- 1 marca 2022 r. w RDOŚ zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielami urzędu w sprawie odpadów składowanych na terenie kamieniołomu. Przedstawiciele urzędu poinformowali, że prowadzone przez gminę postępowanie w sprawie usunięcia odpadów z terenów do tego nieprzeznaczonych jest w toku⁹⁶.
(akta kontroli str. 701-788)

10. W okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor nie uzgadniał wysokości zabezpieczenia roszczeń z tytułu możliwości wystąpienia szkód w środowisku.
(akta kontroli str. 245, 252)

⁸⁵ Sprawa znak: ZS.512.2.6.2019.MKub.

⁸⁶ Sprawa znak: ZS.512.8.2017.UW.

⁸⁷ Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

⁸⁸ Sprawa znak: ZS.512.1.4.2022.UW.

⁸⁹ Sprawa znak: ZS.512.8.2017.UW.

⁹⁰ Sprawa znak: ZS.512.3.2021.MKub.

⁹¹ Sprawa znak: ZS.512.3.2018.MK.

⁹² Sprawa znak: ZS.512.8.2017.UW.

⁹³ Sprawa znak: ZS.512.1.4.2022.UW.

⁹⁴ Sprawa znak: ZS.512.1.2018.M.Kub.

⁹⁵ Sprawa znak: ZS.512.1.4.2022.UW.

⁹⁶ Sprawa znak: ZS.512.1.7.2021.

11. W sprawie posiadania wiedzy jakie na terenie właściwości Regionalnego Dyrektora *prowadzono działalności stwarzające ryzyko szkody w środowisku*, Naczelnik wydziału ZS wyjaśniła, że większość działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku spośród wymienionych w art. 3 ustawy szkodowej występuje na terenie województwa małopolskiego. Do zadań RDOŚ nie należy jednak identyfikacja i rejestrowanie podmiotów, które na terenie województwa prowadziły bądź prowadzą działalność stwarzająca ryzyko w środowisku. Organ nie posiada wglądu we wszystkie wydane decyzje w województwie małopolskim odnoszące się do art. 3 ustawy szkodowej (katalogu działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku). Regionalny Dyrektor nie posiada pełnej wiedzy jakie na terenie województwa małopolskiego prowadzono działalności stwarzające ryzyko szkody w środowisku. W aktualnie obowiązujących przepisach brak podstaw do prowadzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska identyfikacji takich działalności. W dalszej części wyjaśnień Naczelnik wydziału ZS podała m.in., że:

- a) regionalny dyrektor ochrony środowiska ma możliwość analizowania i analizuje możliwe skutki prowadzenia działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku jedynie dla planowanych działalności na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. W ramach postępowania o wydanie decyzji środowiskowej przez organy gminy, analizowane jest czy planowana działalność nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko (wodę, powierzchnię ziemi, gatunki chronione i chronione siedliska przyrodnicze) o dużych rozmiarach prowadzące do szkody w środowisku oraz czy przewidziane rozwiązania techniczne oraz urządzenia ochrony środowiska, są w stanie ograniczyć lub wyeliminować te oddziaływania.
- b) w latach 2018-2022 (do dnia kontroli NIK) trzy podmioty⁹⁷ wystąpiły do RDOŚ z wnioskiem o uzgodnienie warunków prowadzenia działań naprawczych, tj. remediacji szkody w środowisku w powierzchni ziemi z wykorzystaniem metody *EX SITU*, z tego:
- w dwóch sprawach działania polegały na wybraniu zanieczyszczonej ziemi i przekazaniu jej podmiotowi, posiadającemu uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarowania tego typu odpadami, do momentu osiągnięcia w ziemi dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń (opisano szczegółowo w pkt. 2.2.1 i pkt. 2.3 wystąpienia pokontrolnego – przypis kontrolera NIK);
 - w jednej sprawie działania polegały na wybraniu zanieczyszczonej ziemi i przekazaniu jej podmiotowi posiadającemu uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarowania tego typu odpadami oraz ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia i jego kontrolowanie poprzez okresowe prowadzenie monitoringu gleby i ziemi (opisano szczegółowo w pkt. 2.2.1 i pkt. 2.3 wystąpienia pokontrolnego – przypis kontrolera NIK).

(akta kontroli str. 12,13, 245, 661-671,992-995)

12. W okresie objętym kontrolą Regionalny Dyrektor nie zawiadamiał organów ścigania i nie wnosił o ukaranie winnych z tytułu naruszenia przepisów ustawy szkodowej (np. na podstawie art. 28 i 29 ustawy szkodowej).

(akta kontroli str. 245, 253)

13. Naczelnik wydziału organizacyjnego RDOŚ (dalej: Naczelnik WO) wyjaśniła, że sposób postępowania w RDOŚ w sprawach skarg, wniosków i petycji (w tym dot. zagrożeń szkoda/ szkód w środowisku) określają przede wszystkim przepisy

⁹⁷ Sprawy znak: 1. ZS.512.2.4.2019 MKub; 2. ZS. 511.2.2021.MK; 3. ZS.511.2.2018.MK.

K.p.a., ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach⁹⁸ i rozporządzenia RM w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁹⁹.

(akta kontroli str. 13, 203)

Tryb postępowań ze skargami, wnioskami i petycjami określono w regulaminie organizacyjnym RDOŚ. Według tego regulaminu (aktualnie obowiązującego):

- Regionalny Dyrektor m.in. rozpatruje skargi na działalność pracowników RDOŚ, udziela odpowiedzi na skargi i wnioski dotyczące działalności Regionalnej Dyrekcji,
- w Regionalnej Dyrekcji prowadzi się m.in. rejestr skarg i wniosków, ewidencję petycji,
- do zadań wydziałów Regionalnej Dyrekcji należało m.in. badanie zasadności skarg i wniosków, analizowanie źródeł ich powstawania, podejmowanie działań zapewniających ich należyte i terminowe załatwienie, przyjmowanie interesantów i udzielanie im wyjaśnień oraz przygotowywanie propozycji załatwienia skarg i wniosków; sporządzanie odpowiedzi na petycje;
- do zadań wydziału organizacyjnego RDOŚ należało m.in. organizowanie przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków, prowadzenie rejestru skarg i wniosków, koordynacja i nadzór nad przyjmowaniem i załatwianiem skarg i wniosków oraz petycji, w tym nad przyjmowaniem stron w sprawach skarg i wniosków.

(akta kontroli str. 106, 110, 111, 114, 119, 151, 154, 164, 203, 581 -604)

W okresie objętym kontrolą do RDOŚ wpłynęła jedna petycja w 2021 r. oraz jedna skarga (w 2022 r.) oraz których przedmiotem były szkody w środowisku. Według przedstawionej dokumentacji:

a) złożona do RDOŚ (2 lipca 2021 r.)¹⁰⁰ petycja stowarzyszenia¹⁰¹ dotyczyła ochrony trzech rzek Sztoly, Białej i Baby przed negatywnymi skutkami planowanej likwidacji kopalni rud cynku i ołowiu *Olkusz – Pomorzany* przez Zakłady Górniczo Hutnicze *Bolesław SA* w Bukownie (dalej ZGH *Bolesław S.A.*). Stowarzyszenie m.in. wносиło o:

- podjęcie niezwłocznie działań w celu uzgodnienia jednego stanowiska w sprawie zagrożeń dla środowiska naturalnego po likwidacji trzech rzek i skutków jakie będą na przestrzeni 30 lat;
- doprowadzenie do wyjaśnienia zagrożeń skażenia zbiorników wód podziemnych *Olkusz-Zawiercie* i *Bór Biskupi* i wystąpienia w przyszłości ograniczeń dla funkcjonowania ujęć wody w tych zbiornikach oraz zaopatrzenia w wodę sąsiednich miast;
- jednoznaczne ustalenie zmian w życiu biologicznym w korytach rzek po zamknięciu dopływu wody i po podniesieniu się poziomu wód i wznowieniu przepływu na przestrzeni min. 30 lat;
- określenie jakie gatunki roślin i zwierząt są zagrożone w związku z zaniknięciem rzek *Sztoly* i *Baby*.

Stowarzyszenie skierowało ww. petycję również do GIOŚ (przekazano do RDOŚ wraz z pismem z 15 lipca 2021 r.) oraz do Starostwa Powiatowego w *Olkuszu* (przekazano 9 sierpnia 20221 r. do RDOŚ wraz z pismem z 28 lipca 2021 r.).

Regionalny Dyrektor rozpatrzył ww. petycję w terminem określonym w art.10 ust 1 ustawy o petycjach. W piśmie 3 września 2021 r. Regionalnego Dyrektora

⁹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 870.

⁹⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5 poz. 46).

¹⁰⁰ Petycję przekazał WIOŚ w Katowicach wraz z pismem z 1 lipca 2021 r. w celu merytorycznego rozpatrzenia.

¹⁰¹ Petycja z 24 czerwca 2021 r.

skierowanym do Stowarzyszenia Regionalny Dyrektor przedstawił swoje kompetencje i wyjaśnił z jakich przyczyn nie mają one zastosowania w ww. sprawie. Poinformowano, że regionalny dyrektor ochrony środowiska działa wyłącznie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub w sytuacji wystąpienia szkody w środowisku. W przedmiotowym piśmie przeanalizowano przedstawioną przez Stowarzyszenie sytuację pod kątem przepisów nakładających na regionalnego dyrektora ochrony środowiska obowiązek działania i stwierdzono, że ustawy, na podstawie i w granicach których działa nie dają mu prawa do wszczęcia jakiegokolwiek postępowania administracyjnego.

W ramach działań podjętych przez RDOŚ po rozpatrzeniu ww. petycji:

- Regionalny Dyrektor wydał 14 grudnia 2021 r. decyzję w której zezwolił Polskiemu Związkowi Wędkarskiemu Okręg w Katowicach (dalej: PZW Okręg w Katowicach) na umyślne chwywanie, transport na terenie województwa małopolskiego, przetrzymywanie okazów oraz przemieszczenie z miejsc regularnego przebywania w inne miejsca ryb objętych ochroną w związku z całkowitym zaprzestaniem odprowadzania wód dołowych przez ZGH *Bolesław S.A.*, skutkującym zanikiem przepływu wody w rzekach Sztola i Baba i znacznym jej zmniejszeniem na rzece Biała. W wymienionej decyzji określono szereg warunków dotyczących realizacji zezwolenia, w tym nałożono obowiązek prowadzenia prac pod względem ichtiofauny pod nadzorem przyrodniczym;
 - ZGH *Bolesław S.A.* i PZW Okręg w Katowicach przesyłały do RDOŚ sprawozdania z monitoringu przyrodniczego¹⁰²/ sprawozdania z przeprowadzonych odłowów w obwodzie rybackim¹⁰³.
- b) złożona 14 lutego 2022 do RDOŚ zbiorcza skarga przez organizacje i stowarzyszenia skierowana została do Generalnego Dyrektora za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora i dotyczyła m.in.:
- zgłoszenia w wystąpienia na Potoku Olszanickim szkody w środowisku w wodach w powierzchni ziemi oraz gatunkach chronionych i chronionych siedliskach przyrodniczych, w związku z zanieczyszczeniem Potoku wprowadzonymi do niego ściekami;
 - skutków likwidacji kopalni cynku i ołowiu *Olkusz- Pomorzany*;
 - wniosku w sprawie zagrożenia szkodą w środowisku w rejonie kombinatu metalurgicznego.

Regionalny Dyrektor odniósł się pisemnie do zarzutów zawartych w skardze i przekazał skargę (w terminie określonym art. 231 § 1 K.p.a.) zgodnie z właściwością przekazał 21 lutego 2022 r. do rozpatrzenia Generalnemu Dyrektorowi wraz z pismem. Regionalny Dyrektor w odpowiedzi na zarzuty zawarte w skardze podał m.in., że :

- postępowanie w sprawie wystąpienia szkody w środowisku w związku z zanieczyszczeniem Potoku Olszanickiego wprowadzanymi do niego ściekami zainicjowane zostało zgłoszeniem z 20 maja 2019 r. Postępowanie zostało zakończone decyzją umarzającą z 15 kwietnia 2021 r.¹⁰⁴ od której wniesiono odwołanie. Do zarzutów podniesionych w odwołaniu Regionalny Dyrektor szczegółowo ustosunkował się w piśmie z 14 czerwca 2021 r. przekazując do Generalnego Dyrektora ww. odwołanie oraz akta sprawy. W kwestii szkody w stosunku do gatunków chronionych i chronionych siedlisk, Regionalny Dyrektor poinformował, że użytek ekologiczny *Dolina Potoku Olszanickiego – Łąki Olszanickie*, nie prezentuje unikatowych wartości przyrodniczych w skali kraju czy

¹⁰² Sprawozdania z dnia: 21 grudnia 2021 r.; 1 luty 2022 r.; 17 luty 2022 r.

¹⁰³ Protokół z 12 stycznia 2022 r. dotyczący odbioru prac związanych z odłowem ryb z rzek Biała, Sztola i Baba oraz zarybianiem nimi rzek Białej Przemyszy. Sprawozdanie z 8 lutego 2022 r. z odłowów przeprowadzonych w obwodzie rybackim rzeki Biała Przemysza.

¹⁰⁴ Sprawa znak: ZS.512.2.6.2019.MKub.

choćby województwa małopolskiego, a tym bardziej w skali państw członkowskich Unii Europejskiej. W części zgłoszenia dotyczącej możliwości zanieczyszczenia gruntów wzdłuż koryta potoku Olszanickiego – odprowadzenie wód opadowych do wód powierzchniowych nie zalicza się do działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku;

- w skardze zarzucono, iż Regionalny Dyrektor postanowieniem z 23 czerwca 2015 r.¹⁰⁵ odmówił wszczęcia postępowania w sprawie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w wodach oraz powierzchni ziemi, w wyniku procesu likwidacji kopalni rud cynku i ołowiu *Olkusz-Pomorzany* poprzez jej całkowite zatopienie. Ww. postanowienie, było procedowane również w trybie odwoławczym przez Generalnego Dyrektora (w tym po wyroku NSA) i jest prawomocne. Działalności związanej z likwidacją zakładu górniczego nie można zaliczyć do działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku, tym samym negatywnego wpływu tej działalności na wody powierzchniowe bądź podziemne nie można rozpatrywać w kategorii szkody w środowisku w wodach, do której stosuje się przepisy ustawy o zapobieganiu szkody w środowisku. Brak jest podstaw prawnych do nałożenia obowiązku sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na likwidacji kopalni *Olkusz-Pomorzany*;
- Regionalny Dyrektor prowadzi postępowanie w sprawie¹⁰⁶ wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku, w wodach oraz powierzchni ziemi, spowodowanych działalnością kompleksu składowisk odpadów spółki. Zgłoszenie w sprawie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku wpłynęło 23 września 2019 r. Po analizie przedłożonych przez zgłaszającego dokumentów oraz przedłożonych przez WIOŚ badań i dokumentów oraz przez UMK¹⁰⁷ wyników badań powierzchni ziemi i wód na działkach zlokalizowanych w pobliżu składowisk stwierdzono, że informacje i dane w nich zawarte nie są wystarczające do uznania, że w przedmiotowym przypadku doszło do szkody w środowisku, ale nie pozwalają również na stwierdzenie, że brak jest przesłanek do wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, co wykluczało możliwość zastosowania art. 24 ust.7 ustawy szkodowej. Regionalny Dyrektor wydał 12 marca 2020 r. postanowienie¹⁰⁸ o wszczęciu postępowania w sprawie wystąpienia szkody w środowisku w związku z działalnością składowisk spółki Regionalny Dyrektor nie wyklucza, iż wokół byłego Kombinatu Metalurgicznego Huty, w tym również w rejonie składowisk odpadów na terenie Kombinatu Metalurgicznego znajdują się tereny, na których występuje zanieczyszczenie powierzchni ziemi. Natomiast mało prawdopodobne jest, aby było to wynikiem funkcjonowania składowiska odpadów, a nie funkcjonowaniem instalacji metalurgicznych i instalacji z nim związanych. Zidentyfikowanie terenów, na których występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi spowodowane działalnością kombinatu metalurgicznego pozwoli na określenie terenów, na których mogło dojść do zanieczyszczenia powierzchni ziemi w wyniku funkcjonowania kompleksu składowisk i ewentualne wskazanie obszaru do wykonywania badań powierzchni ziemi, które potwierdziłyby wystąpienie zgłoszonej szkody w środowisku (sprawa w toku – omówiono szczegółowo w pkt. 2.3. wystąpienia pokontrolnego).

Generalny Dyrektor zawiadomił skarżących (pismem z 28 marca 2022 r.) o uznaniu ww. skargi za bezzasadną.

(akta kontroli str. 203, 561, 562, 825-832, 997-1020, 1023-1131, 1215-1221)

¹⁰⁵ Sprawa znak: ZS.510.11.2012.ZW.

¹⁰⁶ Sprawa znak: ZS.512.2.9.2019.ZW.

¹⁰⁷ Urząd Miasta Krakowa.

¹⁰⁸ Sprawa znak: ZS.512.2.9.2019.ZW.

13.1. W ramach działań prewencyjnych i profilaktycznych Regionalny Dyrektor zarządzeniem wewnętrznym z 27 kwietnia 2015 r. wprowadził zasady zapobiegania zagrożeniom korupcyjnym oraz zasady zapobiegania konfliktom interesów, naruszeniu zasad służby cywilnej oraz zasad etyki korpusu służby cywilnej przez pracowników RDOŚ¹⁰⁹. Według tego zarządzenia obowiązującego w okresie badanym pracownicy Regionalnej Dyrekcji byli zobowiązani złożyć stosowne oświadczenia (wzory oświadczeń stanowiły załącznik do tego zarządzenia), potwierdzające że:

- zapoznali się z zasadami służby cywilnej, zasadami etyki korpusu służby cywilnej, obowiązkami członka korpusu służby cywilnej oraz ograniczeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne;
- znajomość przepisów określających zasady wyłączenia się z prowadzonych spraw i zobowiązanie do ich stosowania w prowadzonych sprawach;
- zapoznali się z publikacją pt. *Poradnik antykorupcyjny dla urzędników* opracowaną przez Centralne Biuro Antykorupcyjne i udostępnioną pracownikom przez Regionalnego Dyrektora.

(akta kontroli str. 165-171)

Zapoznanie się z treścią ww. zarządzenia Dyrektora Regionalnego oraz poradnikiem antykorupcyjnym potwierdzone zostało przez pracowników wydziału ZS w formie złożonych oświadczeń.

(akta kontroli str. 873)

Regionalny Dyrektor oraz Naczelnik WO wyjaśnili, że:

- w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki zagrożenia korupcyjnego lub zachowań o znamionach korupcji w zakresie działania RDOŚ dotyczącego szkód w środowisku;
- w ramach polityki antykorupcyjnej wszyscy pracownicy RDOŚ zostali zobowiązani w odbycia w okresie od 18 czerwca 2021 r. do 15 września 2021 szkolenia pn. *Etyka – szkolenie dla osób niezajmujących wyższych stanowisk w służbie cywilnej*, w systemie e-learning na stronie Departamentu Służby Cywilnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

(akta kontroli str. 13, 164, 203, 210, 1285)

Regionalny Dyrektor wyjaśnił, że w celu wyeliminowania ryzyka korupcyjnego stosuje się również następujące zasady:

- nadzór nad realizacją procesów przez naczelników i dyrekcję RDOŚ;
- opracowane zostały szczegółowe karty opisu danego procesu w tym sprawy dotyczące zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie oraz historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi które zostały opublikowane na stronie internetowej;
- stosowana jest identyfikacja wynikająca z instrukcji kancelaryjnej i identyfikalność osób uczestniczących w prowadzeniu spraw, korzystających z systemu elektronicznego zarządzania dokumentami (EZD).

(akta kontroli str. 1270, 1284, 1285)

RDOŚ przekazywał zgodnie z wymogami zarządzenia Generalnego Dyrektora w sprawie przeciwdziałania korupcji¹¹⁰ do GDOŚ do 31 stycznia roku następującego

¹⁰⁹ Zarządzenie nr 18/15 Regionalnego Dyrektora z 27 kwietnia 2015 r. w sprawie zapobiegania zagrożeniom korupcyjnym, konfliktom interesów, naruszeniu zasad służby cywilnej oraz zasad etyki korpusu służby cywilnej w RDOŚ.

¹¹⁰ Zarządzenie nr 1 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie przeciwdziałania korupcji w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i w regionalnych dyrekcjach Ochrony Środowiska i w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska (Dz. Urz. GDOŚ z 2021 r. poz. 1), dalej: *zarządzenie z 19 maja 2021 r. Generalnego Dyrektora w sprawie przeciwdziałania korupcji*. Poprzednio obowiązywało zarządzenie nr 11 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie

po roku, którego sprawozdania dotyczyły, informacje o zagrożeniach korupcyjnych lub zachowaniach o znamionach korupcji. W przedstawionych powyżej informacjach za każdym razem podawano, że do Regionalnej Dyrekcji nie wpłynęły żadne zgłoszenia zawierające informacje o zagrożeniach korupcyjnych lub o zachowaniach mających znamiona korupcji, dotyczące pracowników.

(akta kontroli str. 205-208, 1483, 1486)

W *rejestrach ryzyk* z lat 2019-2022 sporządzanych przez wydział ZS nie identyfikowano ryzyka związanego z korupcją w sprawach szkód w środowisku¹¹¹.

(akta kontroli str. 212–238, 273, 874, 1269, 1284)

Według wyjaśnień Regionalnego Dyrektora brak *rejestru ryzyk* w 2018 r. wynikał ze zmian organizacyjnych jakie zachodziły w tym okresie w RDOŚ, tj. zmiany siedziby oraz zmiany personalnej na stanowiskach kierowniczych.

(akta kontroli str. 1270, 1284)

Regionalny Dyrektor oraz Naczelnik WO wyjaśnili, że z uwagi na brak zagrożeń korupcyjnych i zachowań o znamionach korupcji, potwierdzanych w sprawozdaniach kierowanych do GDOŚ, nie identyfikowano w latach 2018-2022 ryzyka związanego z korupcją w sprawach szkód w środowisku.

(akta kontroli str. 13, 204, 1270, 1285)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sporządzanych przez Wydział RS *rejestrach ryzyk* z lat 2021¹¹², 2022¹¹³ nie identyfikowano ryzyka korupcyjnego w odniesieniu do postępowania w przypadku zagrożenia szkodą w środowisku lub wystąpienia szkody w środowisku.

(akta kontroli str. 224 – 238, 874)

Zgodnie z § 12 ust. 1 i 2 zarządzeniem z 19 maja 2021 r. Generalnego Dyrektora *w sprawie przeciwdziałania korupcji* (obowiązuje od 3 czerwca 2021 r.). *W GDOŚ prowadzona jest analiza ryzyka korupcyjnego na zasadach określonych w przepisach regulujących funkcjonowanie kontroli zarządczej oraz zarządzanie ryzykiem w GDOŚ. Za prowadzenie analizy ryzyka korupcyjnego w rdoś odpowiadają Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska.*

Regionalny Dyrektor wyjaśnił, że obowiązek prowadzenia analizy ryzyka korupcyjnego w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska został sformułowany w zarządzeniu Generalnego Dyrektora z dnia 19 maja 2021 r. *w sprawie przeciwdziałania korupcji* (w latach 2018 - 2020 nie było takiego obowiązku). W celu wzmocnienia mechanizmów służących ograniczeniu korupcji przewidujemy rozszerzenie podejścia procesowego do systemu zarządzania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym i uwzględnienie w 2023 r. w rejestrze ryzyk również ryzyka korupcyjnego.

(akta kontroli str. 1269, 1270, 1284, 1285)

2. Regionalny Dyrektor wydał w terminie powyżej dwóch miesięcy (od 94 dni do 553 dni) licząc od wpływu kompletnego zgłoszenia/ wniosku przy uwzględnieniu art. 35 i 36 K.p.a.:

przeciwdziałania korupcji w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i w regionalnych dyrekcjach Ochrony Środowiska i w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska (zarządzenie niepublikowane).

¹¹¹ RDOŚ nie sporządził w 2018 r. analizy ryzyka dla realizacji zadań ujętych w planie działalności RDOŚ oraz nie sporządził rejestru ryzyk dla wydziału ZS.

¹¹² Sporządzony w czerwcu 2021 r.

¹¹³ Sporządzony 16 sierpnia 2022 r.

- trzy decyzje¹¹⁴ ustalające plan remediacji na podstawie zgłoszeń/ wniosków złożonych w trybie art. 11 ust. 1 i 13 ustawy szkodowej;
- trzy postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania¹¹⁵, dwie decyzje umarzające postępowanie¹¹⁶ oraz dwa postanowienia o wszczęciu postępowania¹¹⁷ na podstawie zgłoszeń złożonych w trybie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej.

(akta kontroli str. 1301, 1303, 1305, 1308, 1311, 1313, 1316, 1318, 1323, 1329, 1412-1414)

Działania te były niezgodne z art. 35 § 3 Kpa który stanowi, że załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (z uwzględnieniem art. 35 i 36 Kpa).

Regionalny Dyrektor wyjaśnił m.in., że długość postępowań w sprawie szkód w środowisku wynika z wielu czynników, ale głównym sposobem jest specyfika procesu i skomplikowany charakter spraw. Ustawa szkodowa w sposób szczególnie reguluje pewne obszary jednocześnie nie regulując innych od których zależy przebieg postępowania. W szczególności ustawa nie wskazuje żadnych terminów na dokonanie wynikających z ustawy bądź postępowania czynności, wprowadza jedynie określenie *niezwłocznie i uzasadnione zgłoszenie*. Zgłoszenie o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku może zostać sformułowane przez zgłaszającego w sposób bardzo ogólny. Szereg informacji może zostać podanych albo nie musi. Postępowanie szkodowe jest postępowaniem wieloetapowym. Od inwencji prowadzącego sprawę, a także w dużym stopniu od jego wiedzy zależy jaki materiał dowodowy zostanie zgromadzony i oceniony oraz w jakim czasie. Nie można tego typu spraw porównywać do innych postępowań, prowadzonych na podstawie kompletnego wniosku, gdzie mogą być wymagane jedynie ewentualne uzupełnienia. W przypadku szkód w środowisku cały ciężar zgromadzenia i zinterpretowania wymaganych informacji, a także opracowania ewentualnych działań naprawczych spoczywa na organie. Stałe wzrastająca ilość spraw oraz dodatkowo, występująca w tym okresie absencja chorobowa pracowników oraz regulaminowe urlopy, spowodowały, znaczne obciążenie zadaniami pozostałych pracowników i koniecznością realizacji przez nich spraw pilniejszych, których nieterminowe załatwienie wiązałoby się m.in. z niedopełnieniem warunków z podpisanymi umów z NFOŚiGW, z wstrzymaniem realizacji przedsięwzięć, utratą funduszy. Pracownicy wydziału ZS realizują jeszcze szereg innych zadań: prowadzą postępowania dotyczące wpisów potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, ustalania planu remediacji historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, wydawania decyzji nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, uzgadniania projektów uchwał rady gminy wyznaczających granice i obszar aglomeracji, udostępniania informacji o środowisku. Ponadto pracownicy wydziału uczestniczą również w opiniowaniu ocen oddziaływania na środowisko, w zakresie wpływu przedsięwzięcia na środowisko na powierzchnię ziemi oraz na wody powierzchniowe i podziemne, celem ustalenia takich rozwiązań i zabezpieczeń, aby

¹¹⁴ Sprawa znak: 1. ZS.512.2.4.2019 MKub/ ZS.511.1.2019. MKub – decyzja Regionalnego Dyrektora z 28 lutego 2020 r. (148 dni); 2. ZS.512.1.4.2021/ ZS. 511.2.2021.MK. – decyzja Regionalnego Dyrektora z 24 lutego 2022 r. (196 dni); 3. ZS.511.2.2018.MK – decyzja Regionalnego Dyrektora z 14 czerwca 2019 r. (109 dni).

¹¹⁵ Sprawa znak.: 1. ZS.512.2.7.2019.MK – postanowienie Regionalnego Dyrektora z 18 lutego 2020 r. (101 dni); 2. ZS.512.1.10.2021.MK – postanowienie Regionalnego Dyrektora z 4 lutego 2022 r. (94 dni); 3. ZS.512.1.7.2020.MKub – postanowienie Regionalnego Dyrektora z 11 kwietnia 2022 r. (553 dni);

¹¹⁶ Sprawa znak: 1. ZS.512.2.2020.MKub – decyzja Regionalnego Dyrektora z 3 grudnia 2020 r. (248 dni); 2. ZS.512.3.2021.MKub – decyzja Regionalnego Dyrektora z 13 lipca 2022 r. (217 dni).

¹¹⁷ Sprawa znak: 1. ZS. 512.2.11.2019.ZW. – postanowienie Regionalnego Dyrektora z 3 sierpnia 2020 r. (270 dni); 2. ZS.512.2.9.2019.ZW – postanowienie Regionalnego Dyrektora z 12 marca 2020 r. (160 dni).

wyeliminować lub ograniczyć możliwość wystąpienia szkody w środowisku na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia. Celem poprawy terminowości załatwianych spraw od 15 października 2022 r. zatrudniony został dodatkowy pracownik w wydziale ZS. Ponadto panująca pandemia COVID -19, jakkolwiek zawieszenie terminów funkcjonowało jedynie od 31 marca do 24 maja 2020 r., miała również wpływ na wydłużenie postępowań w sprawie szkód w środowisku, utrudniała bowiem kontakty z innymi organami, jak również ze stronami postępowania. Inaczej wygląda sytuacja gdy wpływa wniosek o ustalenie planu remediacji dla szkody w środowisku w powierzchni ziemi, a projekt planu remediacji zawiera duże braki np. brak jest badań szczegółowych konturujących powierzchnie szkody, dokumentacja jest chaotyczna wewnętrznie sprzeczna. W takiej sytuacji już w trakcie prowadzonego postępowania wnioskodawca jest wzywany o uzupełnieniu dokumentacji o niezbędne elementy. Zatem czasochłonne działania (np. wykonanie badań), wpływają na czas trwania postępowania administracyjnego. Jednocześnie wielokrotne uzupełnianie dokumentacji generuje konieczność poświęcenia większej ilości czasu na jej analizę oraz na przygotowanie samej decyzji w uzasadnieniu której przedstawia się przebieg prowadzonego postępowania i opisuje zawartość przekazanych w sprawie dokumentów.

(akta kontroli str. 1412-1414, 1477-1481)

3. Brak powiadomienia strony o niezakończonym w terminie zgodnie z art. 36 § 1 i 2 K.p.a. stwierdzono w trzech sprawach dot.:
- zgłoszenia z 23 lipca 2019 r. (sprawa znak: ZS.512.2.7.2019.MK) na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej. Regionalny Dyrektor postanowieniem z 18 lutego 2020 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych w związku ze zgłoszeniem szkody w środowisku w gatunkach chronionych na terenie obszaru Natura 2000 *Dolina Dolnej Skawy* PLB 120005, w wyniku prowadzenia polowań zbiorowych na ptactwo wodne. Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 210 dni. Niewyznaczenie przez RDOŚ terminu załatwienia sprawy dotyczyło nowego terminu po 31 stycznia 2020 r.
 - zgłoszenia z 8 listopada 2019 r. (sprawa znak: ZS. 512.2.11.2019.ZW) na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej. Postanowieniem z 3 sierpnia 2020 r. Regionalnego Dyrektora wszczęte zostało postępowanie w sprawie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku w powierzchni ziemi, spowodowanych działalnością związaną z nielegalnym magazynowaniem/ składowaniem odpadów na nieruchomości. Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 270 dni;
 - zgłoszenia z 23 września 2019 r. (sprawa znak: ZS.512.2.9.2019.ZW) na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej. Postanowieniem z 12 marca 2020 r. Regionalnego Dyrektora wszczęte zostało postępowanie w sprawie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku, w wodach oraz powierzchni ziemi, spowodowanych działalnością kompleksu składowisk odpadów spółki. Okres trwania przedmiotowego postępowania od zgłoszenia do wydania ww. postanowienia wynosił 171 dni.

(akta kontroli str. 1315-1319, 1322, 1323)

Naczelnik ZS wyjaśniła m.in., że nie zawiadomiono strony o przedłużeniu postępowania po 31 stycznia 2020 r., gdyż sprawa (znak: ZS.512.2.7.2019.MK) była na etapie kończenia przygotowania projektu rozstrzygnięcia, tj. odmowy wszczęcia postępowania. Natomiast w sprawie zgłoszenia dotyczącego szkody w środowisku w powierzchni ziemi w związku ze zgromadzonymi na terenie byłej rafinerii ropy naftowej odpadami (znak: ZS.512.2.11.2019.ZW) oraz w sprawie zgłoszenia bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku w wodach i w powierzchni ziemi

spowodowanej działalnością kompleksu składowisk opadów (znak: ZS.512.2.9.2019.ZW) brak powiadomienia stron o niezalutwieniu sprawy w terminie spowodowane było niedopatrzeniem. Stwierdzone w trakcie kontroli zaniedbania w tym zakresie, zostaną wyeliminowane w dalszych postępowaniach.
(akta kontroli str. 1416, 1417, 1450, 1451)

4. RDOŚ dane ze zgłoszenia w trybie art. 11 ust 1 ustawy szkodowej dot. dwóch spraw, wprowadził do Rejestru szkód po 39 dniach¹¹⁸ (w sprawie ZS.511.1.2019.Mkub) oraz po 279 dniach¹¹⁹ (w sprawie ZS.511.2.2021.MK) od daty zgłoszenia.

(akta kontroli str. 922, 1373, 1475, 1476)

Art. 25 ustawy j szkodowej stanowi, że *Organ ochrony środowiska wprowadza niezwłocznie do rejestru, o którym mowa w art. 26a ust. 1, dane ze zgłoszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1.*

Naczelnik ZS wyjaśniła m.in., że wpis do rejestru w przypadku zgłoszenia szkody w sprawie ZS.511.1.2019.Mkub został dokonany niezwłocznie, uwzględniając inne sprawy prowadzone przez pracownika. W czasie, w którym wpłynął wniosek z art. 11 ust. 1 ustawy szkodowej przed Regionalnym Dyrektorem toczyły się również inne postępowania szkodowe prowadzone przez tego samego pracownika. W sprawie ZS.511.2.2021.MK w zgłoszeniu szkody w trybie art. 11 ustawy szkodowej podmiot korzystający ze środowiska przedstawił informację o podjętych w szerokim zakresie działaniach zapobiegawczych, w tym polegających na usunięciu zanieczyszczonej gleby i ziemi w celu ograniczenia migracji zanieczyszczenia. Jednocześnie w zgłoszeniu poinformowano, że przystąpiono do przeprowadzenia badań gleby i ziemi. Szeroki zakres działań zapobiegawczych podjętych przez podmiot korzystający ze środowiska nie pozwalał w sposób jednoznaczny stwierdzić, czy zażegnano zagrożenia, a brak badań uniemożliwił potwierdzenie że doszło do szkody, a tym samym nie było wiadomo czy zgłoszenie dokonane na podstawie art.11 jest uzasadnione. Istotnym jest również fakt, że na części działek na których podejrzewano wystąpienie szkody w środowisku w powierzchni ziemi, ujawniono historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi dla którego toczyło się postępowanie w sprawie ustalenia planu remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Dopiero w oparciu o badania zawarte w projekcie planu remediacji przesłanym do RDOŚ przy wniosku o ustalenie planu remediacji dla szkody w powierzchni ziemi, który wpłynął w dniu 27 grudnia 2021 r. można było stwierdzić, że wystąpiła szkoda w środowisku mimo przeprowadzonych działań zapobiegawczych i dokonać wpisu. Osoba prowadząca sprawę oprócz postępowań wynikających z przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, równolegle prowadziła szereg innych postępowań na podstawie przepisów innych ustaw m.in. postępowania dotyczące wpisów potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, ustalania planu remediacji historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, wydawania decyzji nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Jak również starała się o pozyskanie środków na realizację zadań będących w kompetencji RDOŚ występując z wnioskami do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a następnie realizując umowy w ramach dofinansowania. Ponadto w tym okresie przygotowywana była nowa strona internetowa, w której tworzeniu uczestniczyła osoba prowadząca sprawę.

(akta kontroli str. 1417, 1451,1452)

¹¹⁸ Wprowadzono do Rejestru szkód 6 czerwca 2019 r.

¹¹⁹ Wprowadzono do Rejestru szkód 13 kwietnia 2022 r.

5. RDOŚ dane z uzasadnionych zgłoszeń z art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej dotyczące ośmiu spraw wprowadził do Rejestru szkód w terminie od 183 dni do 1 457 dni po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania¹²⁰.

(akta kontroli str. 922, 923, 1373-1377, 1386)

Art. 25 ustawy szkodowej stanowi, że *Organ ochrony środowiska wprowadza niezwłocznie do rejestru, o którym mowa w art. 26a ust. 1, dane ze zgłoszenia (...) oraz uzasadnionego zgłoszenia, o którym mowa w art. 24 ust. 1.*

Naczelnik ZS wyjaśniła m.in., że w związku z faktem iż dotychczas większość wszczętych postępowań dotyczących szkód w środowisku ostatecznie została umorzona, do 1 sierpnia 2022 r. dokonywano wpisów do rejestru jedynie takich spraw co do których była pewność, iż występuje szkoda w środowisku, czyli takich co do których wydano decyzję uzgadniającą działania naprawcze. W dniu 1 sierpnia 2022 r. odbyło się szkolenie dotyczące rejestrów historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku. Przedstawiciel GDOŚ prowadzący szkolenie przekazał, iż do rejestru *szkód w środowisku* dokonuje się wpisu spraw w stosunku do których wszczęto postępowanie. Zatem nie samo zgłoszenie jest podstawą wpisu, ale zgłoszenie *uzasadnione* za które uznaje się takie co do którego wydano postanowienie z art. 24 ust. 5 ustawy szkodowej. W związku z powyższym RDOŚ dokonał rewizji swojego dotychczas stanowiska i od września 2022 r. ustalono, że do *rejestru szkód* będą wpisywane sprawy niezwłocznie po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania. W związku z trudnościami w pozyskaniu nowych haseł dostępu wynikających między innymi z przebudowy systemu poczty elektronicznej, w październiku br. rozpoczęto dokonywanie, w miarę możliwości wpisów do rejestru *szkód w środowisku* spraw, w których wydano postanowienia o wszczęciu postępowania a dotychczas nie zostały wpisane pomimo ich niezakończenia lub gdy wydane zostały decyzje o umorzeniu lecz nie są prawomocne lub ostateczne. Czas jaki upłynął od wydania postanowienia do czasu wpisania do *rejestru szkód* jest zatem bardzo różny dla różnych spraw. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy szkodowej, w odniesieniu do tej części zapisu oraz uzasadnionego zgłoszenia, o którym mowa w art. 24 ust.1 terminem od którego winien być liczony czas w kontekście oceny niezwłoczności dokonania wpisu, jest dzień wydania postanowienia. Świadczy o tym treść art. 24 ust. 5 ustawy szkodowej w którym zapisano, że uznając zgłoszenie za uzasadnione organ postanawia o wszczęciu postępowania.

(akta kontroli str. 1417, 1418, 1452, 1453)

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

¹²⁰ Dot. spraw: 1. ZS.512.2.9.2019.ZW liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (12 marca 2020 r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (5 października 2022 r.) wyniosła 937 dni; 2. ZS.512.1.4.2022.UW liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (1 kwietnia 2022r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (4 października 2022 r.) wyniosła 183 dni; 3. ZS.512.3.2018.MK liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (9 października 2018 r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (4 października 2022 r.) wyniosła 1 457 dni; 4. ZS.512.1.7.2021.UW liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (28 października 2021 r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (4 października 2022 r.) wyniosła 342 dni; 5. ZS.512.2.7.2019.MK liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (9 lipca 2020 r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (31 sierpnia 2022 r.) wyniosła 786 dni; 6. ZS.612.3.2021.MKub liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (13 grudnia 2021 r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (18 października 2022 r.) wyniosła 308 dni ; 7. ZS.512.2.6.2019.MKub liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (10 czerwca 2019 r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (19 października 2022 r.) wyniosła 1 227 dni; 8. ZS.512.2.11.2019.ZW liczba dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania (3 sierpnia 2020 r.) do daty wprowadzenia do Rejestru Szkód (15 października 2022 r.) wyniosła 803 dni.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Monitorowanie prowadzenia postępowań w sprawie zgłoszeń bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku pod kątem zapewnienia ich terminowości.
2. Powiadamianie stron o niezalutwieniu sprawy w terminie zgodnie z art. 36 § 1 i 2 K.p.a.
3. Niezwłoczne wprowadzanie zgłoszeń z art. 13 ust. 1 ustawy szkodowej oraz uzasadnionych zgłoszeń z art. 24 ust. 1 ustawy szkodowej i uzupełnień do rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku.
4. Wprowadzenie do rejestru ryzyk RDOŚ ryzyka korupcyjnego w odniesieniu do postępowania w przypadku zagrożenia szkodą w środowisku lub wystąpienia szkody w środowisku.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia 2022 r

Kontroler

Wiesław Matras
główny specjalista kontroli państwowej

.....